

HET SCHILDERIJ VAN 77 MILJOEN EURO

Site en teksten © De Satiricus.nl, 16 oktober 2007

1 DE TERRASHOPPERS (1)

Twee mannen op een terrasje. De een, knap, slank, verbaasde blik, bekijkt passerende vrouwen. De ander, gezet, pafferig, peinzende frons, leest de krant. De cola's komen van tijd tot tijd klek op het tafeltje neer. De beginnende middagzon strooit gulzig met zijn geel. Bij de markthal stoeien jongeren met een gitaar. Het klinkt als Imagine van John Lennon maar het kan ook het Pools volkslied zijn geweest. Dripinin had best zin om met ze te dollen maar hij was met zijn maat en deed dus net of het hem niet kon schelen. Hij staarde een andere kant op en daar kwam net een Poolse schone aanlopen. Die keek hij uitvoerig na, zorgvuldig alle belangrijke details (schoenmaat, zonnebrillenmerk, taillemaat) observerend.

Drokov legde zuchtend de krant op het tafeltje.

- Hoe vaak heb ik het al gezegd?
- Heb je wat gezegd?
- Niet opvallen.
- Een beetje zwaaien, is dat opvallen?
- Ja.
- Echt?
- Ja.
- O. Oké.

Dripinin beseftte dat hij in strijd had gehandeld met Drovovs regels. Het was net of die regels ineenschrompelden als hij die prachtvrouwen zag, want prachtvrouwen waren het, Poolse dames.

Drovov las verder en mompelde iets over chaos en schoften.

De gedachten van Dripinin gingen aan de loop met zijn herinneringen. Hij moest denken aan zijn eerste verovering, een meisje van achttien. Hij was dertien. Ze had hem alleen nodig voor de seks, zei ze. Hij had met haar een boek getiteld 77 standjes voor ervaren geliefden doorgenomen. Hij dacht dat iedere dertienjarige dat deed. Toen het uitging, kreeg hij een nieuw

vriendinnetje, en daarna kwamen ze via een soort mond-op-mond-reclame vanzelf bij hem aangebeld. Wat een mooie tijd was dat!

Helaas kwamen ineens beelden van de grauwe jaren tachtig in Kaliningrad op zijn netvlies. Moeders pelt de aardappels, in zijn herinnering deed ze niets anders, stapels aardappels lagen er in de hoek, alsof de aardappels een extra persoon in het huishouden vormden, ja, het waren aardappels, aardappels, en nog eens aardappels in die tijd. Zijn broers die hij nooit zag. Uit huis gaan, werken als lasser, kabelmonteur, notenverkoper, verhuizer. Een korte periode in een stoelenwinkel, waar zijn interesse voor stoelen ontstond. Platzak. Diefstalplannen met oude maat, Drokasov, zoals een namaakverhuizing. Ze kopen een conciërge om met zakken aardappels van zijn moeder, en roven een huis leeg op klaarlichte dag. Eerste keer gaat goed. Zij tevreden, heler tevreden, conciërge tevreden. Tweede keer gaat ook goed. Zij tevreden, heler tevreden, conciërge tevreden. Dan vraagt conciërge of Dripinin met hem uit wil. Drokasov haalt Dripinin over, Dripinin vergeet afspraak, conciërge verlinkt ze, ze krijgen vijf maanden bajes te Kaliningrad. Affaire met cipierster. Voorrechten als gebakken aardappeltjes. Vrij. Koffer met geld ophalen in een bos. Besluit tot vertrek Kaliningrad. Vertrek naar Polen; ze spraken immers beiden vloeiend Pools. Warschau, Bydgosz, Katowice. Maar ook hier was elke markt overvoerd met misdadigers. Depressies. Geld gaat op. Drankgebruik (cola). Reis naar Krakau. Moment op een terrasje niet zo lang geleden. Zijn maat die de krant leest naast hem.

Hij komt tot de ontdekking dat dit het heden is.

Vervolgens diept Dripinin in zijn geheugen of hij een dergelijk deejavu eerder had meegemaakt. Toen vroeg hij zich af hoe zoiets ook al weer heette, iets eerder meemaken. Hij besepte dat hij daar al eens eerder over had gepiekerd.

Het was tien over vier, zag Dripinin op de kerkklok, zonder dat zijn hersenen iets met het feit deden. Tijd was iets wat hem niets kon schelen en zijn hersenen konden slecht overweg met feiten. Dripinin leefde als een poes die afhankelijk was of zijn baasje de deur wil opendoen of niet. De

kerkklok was al weer verdwenen uit zijn brein. Hij dacht weer over meisjes. Herinnering aan zijn laatste vrijpartij: drie dagen geleden in Bydgosz met de medewerkster van de wasserette.

Daarna vroeg hij zich af of de tuinstoel waar hij in zat onder zijn kont vandaan gleed. Of gleed de kont van de stoel af? Dripinin wist niet zo goed zijn weg in de taal. Wel met stoelen. Stoelen waren een van de zeldzame interesses van Dripinin. Dat had ook met vrouwen te maken. Hij zag de stoel waar het meisje op zat als een concurrent. Hij zou pas tevreden zijn als hij in plaats van de stoel de billen van het meisje in zijn handen had.

- Wat lees je eigenlijk? vroeg Dripinin.

Op het oog van Drokasov zat een gefronste wenkbrauw, die Dripinin zo mak als een schaap maakte.

Igor Matvejevitsj dronk enkele vrouwelijke slokjes cola en staarde de terrassen rond. Mensen leden aan een woordgolf die ze eruit moesten gooien voordat de ander dat deed.

De glazen cola werden meegegritst door een serveerster die de lach van Dripinin negeerde. Dat soort vrouwen waren er natuurlijk ook.

Dripinin veinsde onverschilligheid naar deze dame. Hij deed dat ook toen hij keek naar een dame rechts van hem die bezig was een pannenkoek op te peuzelen. Zowel de pannenkoek en de dame leken hem wel wat, maar hij bleef voor de zekerheid onverschilligheid uitstralen, zeven minuten lang, naar de soepele handbewegingen waarmee ze de pannenkoek aan gort sneed en in haar mond liet glijden. Toen ze zijn richting op keek, reageerde hij onmiddellijk glimlachzaam, maar herinnerde zich de uitval van zijn vriend en keek de andere kant op, en daar bevond zich het hoofd van Drokasov.

2 DE TERRASHOPPERS (2)

Drokasov had de krant in elkaar gevouwen. Hij haalde diep adem, wreef in zijn ogen, spiedde om zich heen, wilde opstaan, maar Dripinin legde zijn gentlemaneske hand op de zijne.

- Evgenij, ik verveel me. Boring, boring, boring. Saai, baai, boei, moei, zoel, enzo.

Drokasov trok zijn hand terug en zakte terug in de stoel.

- Jouw probleem.

- Beetje medelijden, Evgenij. Het is niet leuk, boring, boring, boring te zijn.

- Praat je moerstaal.

- Is boring geen moerstaal dan?

- Sartstikke Engels.

- Grappig is dat.

- Waarom.

- Het klinkt zo Russisch. Grappig is dat.

- Ik zei al dat je hier Pools moet praten.

- Goed goed. Maar wat zijn nou de plannen?

Starend naar de parasol overwoog Drokasov het te vertellen. Hij vond het onprettig als hij iets ging vertellen waarvan hij nog niet alles had onderzocht. Aan de andere kant had hij rekening te houden met de springerigheid van zijn maat. Hij boog voorover en fluisterde:

- Heb jij ooit zevenenzeventig miljoen euro gehad?

Igor had dat nog nooit gehad.

- Zou je dat wel willen?

Igor zou dat wel willen.

- Zou je met mij dat geld willen verdienen?

Igor wilde dat wel, meer dan dat zelfs, hij stond te popelen, en natuurlijk onder Drokasovs supervisie, wiens supervisie anders?

Drokasov boog dieper voorover en fluisterde:

- We gaan een schilderij stelen, Igor.

- Een schilderijtje, prentje?! Meen je dat? Is dat zevenenzeventig miljoen waard?

Drokov stood op en zijn logge, zware postuur toonde zich in vol ornaat. Hij liet wat munten op het tafeltje vallen, welke meteen op rollende wijze alle mogelijkheden van hun vrijheid onderzochten en ze vertrokken.

De twee verkenden de vele zijstraten rondom Krakau's Rynek. Drokov gaf al lopend een kort en bondig overzicht van zijn ideeën. Dat deed Dripinin uitroepen dat zijn maat een genie was. Hoewel Drokov het aangenaam vond om voor genie te worden uitgemaakt, het was immers waar, wilde Drokov op geen enkele manier de aandacht trekken, het woord genie kon immers al tot interesse leiden bij toevallige toehoorders en hij vroeg Dripinin te dimmen.

Ze gingen zitten op een ander terras op het Rynek. Een onbekende van dit plein zou dit wellicht opvallend gedrag noemen. Maar in het centrum van Krakau gebeurde niets anders dan terrashoppen (en in de nabijgelegen aardewerkwinkels ook).

Een haastige serveerster colaade twee glazen op tafel.

Drokov haalde de krant uit zijn binnenzak en wees Dripinin wat hij moest lezen. In het artikel stond dat een schilderij onlangs was getaxeerd om verzekeringstechnische redenen. Het zou zevenenzeventig miljoen euro waard zijn.

Dripinin las met het tempo van een alinea per minuut. Dat gaf Drokov de tijd om te dromen. Hij voelde zich goedgestemd. Hoewel hij niet perse erkenning hoefde voor het feit dat hij een genie was, was het prettig soms te horen. Drokov kon namelijk soms vervallen in abnormale zwartkijkerigheid. Mogelijk kwam die stemming doordat vrouwen nooit zo geneigd waren zijn genie op waarde in te schatten. Ze vielen op uiterlijk was zijn conclusie na ettelijke jaren levenservaring. Drokov was niet uitgesproken lelijk, zover wil ik niet gaan, maar hij was zeker niet fraai, met zijn pafferige en bleke gezicht en de wallen onder zijn ogen, alsof hij juist uit de kroeg kwam zetten, wat ironisch is, want hij drinkt nooit.

Flitsen van zijn jeugd kwamen boven (wat een geluk voor ons!). Als kind had hij geen enkele roeping. Hij dacht: laat ik maar talen leren. Dankzij die ingeving sprak hij nu vloeiend Zweeds, Litouws, Frans, Engels, Pools, en uiteraard Russisch. Geboren in het duistere hol van de Oostzee, Kaliningrad, wist hij al snel dat hij naar het buitenland moest vluchten. Daarom volgde hij na een paar mislukte studies een goedkope cursus tolken. Onmiddellijk werd hij bij de Kaliningradese rechtbank aangenomen want de misdaad tierde welig en er moest heel wat getolkt worden.

Een Zweedse dief vertelde hem tijdens een koffiepauze dat rondrijden in een zwarte beemwee het mooiste was om mee te maken. Dat leek Drokasov ook wel interessant. Hij nam ontslag als tolk waar hij zijn geniale ei toch niet kwijt kon. De rest was geschiedenis. Aan geschiedenis moest hij niet denken. Zeven jaar lang al moest Drokasov niet meer aan Ludmilla denken. Drokasov voelde nu nog een verbitterdheid waar je prachtige Zwitserse chocola van kon maken. Een verbittering die zich alleen laat meten met toen hij als kleine Evgenij de sloten brak van de dagboeken van zijn meisjesklasgenoten en ontdekte dat ze niets over hem schreven.

Dripinin gaapte en rekte zich uit. Dat betekende hij klaar was met lezen.

- Waar gaan we beginnen, Evgenij?

- Wat zou jij denken?

- Walen dat ding van de muur. Gaan naar een antiekzaakje. Verkopen het.

- Denk je dat bewakers niet proberen te voorkomen dat jij een schilderij van de muur plukt?

Igor Matvejevitsj bewonderde de zo grote geest van zijn vriend.

- Laat staan dat je niet zo eenvoudig met een schilderij naar buiten loopt.

Ook waar, erkende Igor.

- Dus, sprak Drokasov alsof hij voor een hem bewonderend publiek stond, moeten we eerst onderzoek doen.

3 NEOTINTORETTIANEN

In de stedelijke bibliotheek zaten mensen in serene stilte gebogen over hun boek en een enkeling over zijn of haar leven. Het loont niet de moeite om de bibliotheek in geuren en kleuren te beschrijven. Het was een bibliotheek als alle anderen, een gebouw volgestouwd met boeken, kasten, stoelen en bordjes waar men de nooduitgang kon vinden. Het was een rustige ochtend.

Bij de afdeling Kunstgeschiedenis zat Drokasov te staren in een boek. Dripinin keek over diens schouder mee. Ze keken naar een plaatje van een vrouw met een beest op haar arm.

- Ze is niet lelijk, oordeelde Dripinin. Vandaar die prijs.

Drokasov draaide zich om.

- Kunst, Igor, dit is kunst. De waarde heeft niets met de schoonheid van de afgebeelde persoon te maken. Hoe lelijker, hoe beter meestal.

- Toch zouk nooit een lelijk wijf in mijn kamer willen hebben, zei Dripinin.

- Interesseert me geen moer, zei Drokasov.

Hij dook in het boek. Dripinin begon rond te lopen.

De middagzon begon weg te kwijnen achter een wolkenpartij. Schaduwen noopten enkele lezers om het licht van een tl-buis op te zoeken.

Dripinin scharrelde rond de kasten van de bibliotheek en pakte hier en daar een boek. Het was hem wel weer duidelijk dat hij geen lezer was en nooit zou worden. Hij begreep niets van boeken. Zo trof hij een boek genaamd Hoe word ik een rat bij de afdeling Management, trok hij een boek genaamd Kubistische compositie en het toepassen van de machine-esthetica van de futuristen op specifiek Amerikaanse iconografie - Het precisionisme uit de schappen van de kunstafdeling, vond hij een boek genaamd De langste dag bij Tweede Wereldoorlog, zag hij het boek Een samenzwering van idioten bij de romans. Daar vond hij het boek De twaalf stoelen, dat helemaal niet over stoelen ging maar over kruimeldieven en die interesseerden hem niet.

Dripinin legde het boek terug en gaapte. Zijn blik viel op zes stoelen die rondom een lege tafel waren neergezet, alsof ze een stoelenvergadering hielden. Hij betastte ze. Vreselijk. Wat buisjes bij elkaar gedraaid en een bruin stofje over spaanplaat.

Het tegendeel van vreselijk zat op een van de stoelen bij het volgende tafeltje. Hij ook de stoel waar zij op zat. Ze schrok en draaide zich om. Ze kreeg een ruime voldoende op Dripinins meisjeskeurrapport. Vrolijke, levendige oogopslag, en prima lichaam om mee te vrijen.

Drokov kwam ondertussen tot enkele interessante ontdekkingen. Zo had de vrouw op het doek een peinzende blik. Dat kwam alleen maar door dat smerige beest dat over haar armen kroop. Ze zou toch zeker wel een uren met dat beest in haar handen hebben gezeten voor het poseren. Knap werk om dat dan te schilderen want zo'n beest zit natuurlijk niet stil. Op het doek was het beest ook druk bezig om weg te lopen. Waar keek zij eigenlijk naar? Naar de hermelijentrainer natuurlijk. En dan dat draadje om haar hoofd. Flauwekul.

Waarom niet, dacht Drokov, een dame zonder beest in haar handen, lachend zoals Ludmilla lachte (aan wie hij niet dacht), de handen over elkaar gevouwen, iets voller van postuur, langer haar en met een landschapje op de achtergrond. Maar zoiets wordt natuurlijk nooit gemaakt want het moet altijd raar in kunst.

Zoals hermelijnen afbeelden. Hermelijnen, dat is toch wel het laatste waar je aan zou denken bij een schilderij. Godzijdank dat ze vanwege hun bont gejaagd werden. Zijn haat voor hermelijn was niet op persoonlijke ervaringen gestoeld. Hij mocht ze gewoon niet.

Hij bladerde door het kunstboek en zag veel blote vrouwen. Helemaal niet dat volle en levendige wat hij zo graag zag in een vrouw, zoals Ludmilla, aan wie hij niet dacht. Ze waren bleek en hadden meestal vleugeltjes. Waarom schilderden ze de vrouwen nooit zoals mannen ze graag zien? Nog erger waren de doeken die in het tegenwoordige tijdperk werden geschilderd. Vrouwen met driehoekige hoofden.

Als je erover ging nadenken was kunst bespottelijk. Verf op mooie witte canvas legen. Wat een overbodige luxe. Konden al die kunstenaars niet voor straf een dag lang het riool schoonmaken? Was hij maar politicus. Hij zou ze er wel onder krijgen, daar diep in het riool.

Hij bladerde terug en de hermelijn met zijn valse kop was weer het eerste dat hem trof.

Dripinin had met het meisje rondgelopen door de bibliotheek. Bij de verlaten afdeling met kopieerapparaten, rebbelde hij dat hij een kunstkenner was, dat hij en zijn maat een speciaal onderzoek zouden plegen in een museum, en dat sommige kunstwerken miljoenen euro waard waren.

Zij liet hem een boek zien, Emma, dat ze voor de vierde keer wilde gaan lezen. Dat vond zij nu kunst. Dripinin kende het niet. Vond ze schandalig. Daarom stopte ze het boek in zijn handen, vanwaar het in zijn zak verdween.

Ze ging op een van de kopieerapparaten zitten en vroeg:

- Vind jij Tintoretto ook zo fantastisch?
- Zit goed, zei Dripinin. Niet zoals Levi's of Diesel maar toch goed.
- Ik bedoel Tintoretto! zei het meisje.
- Zullen we naar de invaliden-wc gaan om eens lekker te kussen?

Zijn tronie was zo lief en zijn gedrag zo onbevungen om lang na te moeten denken.

Drokov ontwaakte door zijn blaas uit zijn kunstgedachten. Bij de wc's zag hij Dripinin met de deurkruk in de ene hand en een meisjeshand in de andere.

- Hallo, gromde Drokov.
- Ah, zei het meisje, u bent de andere grote kunstkenner?
- Groot? zei Dripinin. Gigantisch kun je beter zeggen.

Ze wierp een blik op de man en Drokov een (genadeloze) op zijn maat, die als zodanig werd ontvangen en een blik vol spijt en medelijden de andere kant uitzond.

- U weet dus wel wie Tintoretto is?

- Ik? zei Drokasov.
- Wie Tintoretto is.
- Tintoretto?
- Ja. Weten.
- Wat?
- Wie hij was.
- Wie?
- Christeneziele! Tintoretto!
- U zit ergens mee, denk ik, u heeft het over niets anders.
- Het verbaast mij dat uw collega denkt dat het een spijkerbroek is.
- Zal pijn doen bij aantrekken.
- Das flauw. Waarom kent hij hem niet?
- Mijn probleem niet.
- Hij zei dat hij een kunstkenner was.
- Hij kan zoveel zeggen.
- Samen met u.
- Hij weet lang niet zoveel als ik.

De volgende blik met genadeloosheid trof doel en Dripinin staarde naar zijn veters.

- U kent dan ook de neotintorettoïanen?

Hij zweeg. Zij niet.

- Christeneziele! Vindt u dat die groep geen inbreuk maakt op de esthetiek die Tintoretto altijd nastreefde?

Wederom bleef hij zwijgen net zolang tot het meisje zei:

- Zo komen we niet verder, christeneziele.
- We staan nog steeds bij de deur, constateerde Dripinin.
- Hij is een kunstenaar, zei het meisje, dat wist u toch wel?
- Wie? vroeg Drokasov. Christus?
- Hoezo?

- U loopt de hele tijd Christeneziele te zeggen, ik geloof wel drie keer per minuut.

- Tintoretto bedoel ik!

- Komt die naam weer, zei Drokasov vermoeid.

- U bent niet kreuk, zei ze.

- Niet kreuk?

- O, sorry, dat is een acyrologie. Dan zeg ik een ander woord in plaats van het woord dat ik bedoel. Vind ik leuk. Verwart mensen nogal. Ik heb er nog wel een paar. U speelt met zuur. Ik heb trek in een mortel.

- Is dat grappig? vroeg Drokasov.

- Eh, ja, dat is pappig.

- Ik vind er niets aan.

- Ik vind er wel wat banaan.

- Hou toch op.

- Hou toch stop. Ha ha ha.

- Die is wel kreuk, zei Dripinin.

- Begin jij ook al?

- Begin jij ook mal? zei Dripinin.

De twee schaterden om hun vondsten en Drokasov schudde zijn hoofd.

Hij had geen moed om deze onzinbrabbelaars in de steek te laten.

Ineens vroeg het meisje bloedserieus:

- Bent u al naar Yves Klein geweest?

- Denk er niet aan.

- Waarom niet?

- Prut vind ik het. Is niemmeer een kunstenaar dan mijn manicuriste.

- Heeft u een manicuriste? vroeg het meisje verbaasd.

Drokasov tikte tegen zijn pols hoewel daar geen horloge zat en zei:

- Ik moet nu dringend mijn collega meenemen.

- Waar gaat u heen?

- Een galerie.

- O leuk, zei ze met haar vrolijke en levendige oogopslag en het prima lichaam om mee te vrijen, misschien kan ik met u mee. Wat voor kunst is het?

- Eentje om hem voor te porren.

- Weer flauw. Wat voor kunst is het?

- Mooie kunst, zei Drokasov. Tintresseert u vasnie.
- Ovaswel.
- Ovasnie.
- Ik studeer kunstgeschiedenis en ik ben gek op nieuwe dingen.
- Ik ook, zei Dripinin.
- Waar is het? vroeg ze.
- De schreeuwende leeuw, verzoon Drokasov (een bar in Kaliningrad).
- Zit die in Krakau?
- Net zo echt als ik.
- Daar twijfelde ik net aan.
- Uw probleem.
- Mag ik meeee, aaalsjblieeeeft.
- Liever niet.
- Waarom niet?
- Ja waarom niet? vroeg Dripinin.
- Er moet wel een goede reden zijn, zei het meisje streng.
- Ja, zei Dripinin ook streng.
- Omdat wij liever dingen alleen doen, zei Drokasov.

Het meisje liet een langgerekte "o" horen. Ze ontfutselde haar hand uit die van Dripinin en legde deze op de rechterschouder van Drokasov, waar de gigantische expert verbaasd naar staarde.

- Ik zou wel beter op uw waar letten want het lijkt wel alsof hij van twee walletjes eet.

- Dat moeten we niet hebben, zei Dripinin vreemd genoeg zelf.
- Wel jammer, zei het meisje.
- Fingkook, zei Dripinin.
- Dat is jammer dan, zei Drokasov.

Ze toonde voor de laatste keer haar vrolijke en levendige oogopslag. Ze vertrok en de twee staarden haar na. Drokasov schudde Dripinins hand van zich af.

Ze vertrokken zelf niet veel later.

4 HET PLAN VAN DRIPININ

'Tissun kwestie van leven en dood'. Wij eenvoudige stervelingen begrijpen het belang van deze uitdrukking niet. Huisdieren gaan dood, oude mensen, ongelukkige mensen in het verkeer, zieke mensen, maar wij niet. Een diepgeworteld gebrek aan ernst over de dood speelt ons parten. Dat is begrijpelijk want wie werkelijk de dood onder ogen wil zien, wordt zo bang dat hij of zij geen leven meer heeft. Je wordt iedere dag duizend jaar ouder want je draagt de eeuwigheid met je mee. Iedere dag biedt iets wat ons succes kan bieden en succes zorgt voor meer afstand met de dood. Je investeert, het kwartje rolt, en weg zijn de zorgen, die ons als niets anders ter wereld doen verlangen naar de dood. Daarom is het leven een dagelijkse strijd om ons wakker te houden. Degenen die schouderophalen zouden eens moeten denken aan de dood, duizenden jaren van nietsdoen.

Hoewel Drokasov dit prachtige verhaal afstak, rolde Dripinin met zijn ogen en neigde hij tot inslapen. Het was het tijdstip van de dag dat alle kinderwagens van de stad neerstreken in de groene strook om Krakau's centrum. Drokasov zat daar op een bankje zijn maat te vermanen. Aan deze vermaning ontbrak het priemende vingertje niet. Hij legde uit hoe ingewikkeld het voor hem was als Dripinin telkens regels overtrad.

Dripinin betoogde weldra zijn spijt en legde de schuld op een vreemde manier bij zijn overleden moeder neer en vertelde dat hij aan zijn vader, de ploert, nooit iets had gehad, en dat zijn broers verraders waren.

Drokasov zat al lang in zijn eigen wereldje. Hoe kon het toch dat zijn vriend, die nog geen tiende van zijn genie had, zo'n mooie vrouw aan de haak wist te slaan die zich binnen vijf minuten aan hem wilde geven, terwijl het versieren hem, Drokasov, van geen kant lukte.

Hij keerde terug in de werkelijkheid toen hij zijn maat naar hem zag kijken als een hond die wachtte op de tak.

- En? zei Dripinin.

- Wat en?

- Muplannuttjuh.

- Sorry, zei Drokasov, asdroppeensiets briljants door mijn hoofd gaat, eist dat mijn volle concentratie.

De felle namiddagzon speelde met Drokasovs briljante hoofd en schepte een groepje druppels op zijn briljante kruin. De druppels popelden om de wet van de zwaartekracht te gehoorzamen of volgens anderen slachtoffer te worden van de gekromde ruimte. Dripinin herhaalde zijn voorstel:

- Als wij die Tintoretto nou es ontvoeren? Broemde schilder. Heeft vast poen.

Drokasov liet een pauze vallen voordat hij zei:

- Ben je nu echt zo dom, Igor Matvejevitsj?

Drokasovs handgebaren verraadden dat hij regelmatig voetbaltrainers op televisie bestudeerde.

- Dan moeten we naar Italië reizen! Wij, ex-gevangenen, krijgen niet zomaar een vies hum.

- Een vies hum, herhaalde Dripinin.

- Heb je natuurlijk niet aan gedacht, een vies hum.

Had Dripinin inderdaad niet aan gedacht.

Drokasov stond op van de bank en rekte zich uit, waarbij een stroompje lichaamsvocht genadeloos zijn weg vond tussen zijn schouderbladen. Hij probeerde het stroompje te pakken te krijgen met zijn handen en juist op dat moment kwam een stoet van vier kinderwagens langs. Elke baby bekeek de dikke buik van de Kalingrader met verwonderende ogen.

**

Er was een programma en daar dienden de twee zich aan te houden. Dat was de mening van Drokasov, en als Drokasov het vond, vond Dripinin het ook. Ze hadden nog twintig minuten voor sluitingstijd van het museum

dus ze moesten zich een beetje haasten, maar ook niet te veel, want dat zou opvallen.

De suppoosten waren allen vrouwen tegen de pensioengerechtigde leeftijd, constateerde Drokasov tevreden. Dripinin voelde zich niet op zijn gemak. Of het nu kwam door de ouderdom der vrouwen, of door de kunst, hij raakte verward.

- Kunst is niet iets voor mensen zoals jij en ik, Evgenij. We begrijpen er niets van, Evgenij. Laten we een juwelier zoeken, Evgenij.

Evgenij gaf Igor Matvejevitsj een zet en in hoog tempo - maar niet te hoog - liepen ze de zaaltjes door. Ze zagen servies, patriottische doeken, poppenhuizen, miniaturen, kortom: vullis.

Ineens kwamen ze in een donkere ruimte waar beide heren werden getroffen door een vrouw, zo schoon als ze zelden eerder zagen, met een beest dat een weg zocht om van haar arm te klimmen.

- Dus dit gaan we...

Drokasov wist juist op tijd zijn hand op de mond van zijn vriend te leggen. Hij wilde zijn maat terechtwijzen zoals hij hem nog nooit had terechtgewezen, maar achter hen klonk een stem.

- De geliefden!

Met de hand nog op Dripinins mond, draaide Drokasov zich om. Daar stonden twee vrouwen, uitdagende vrouwen, kunstminnende vrouwen, sexy vrouwen, zelfverzekerde vrouwen, toch slechts twee in totaal, en waarvan één een bekende was.

- U was snel klaar in de galerie!

- Kwammietstusse, mompelde Drokasov.

- Overkomt mij ook altijd, zei de vriendin van het meisje.

- Er overkomt jou altijd van alles, zei het meisje.

- Dazzo nou eenmaal, zei de vriendin.

Ongelukkige stilte viel in temeer Dripinin niets kon zeggen. Ze staarden allen naar de hand op zijn mond. Het meisje van de bibliotheek wees naar hem en zei:

- Die dacht dat Tintoretto een spijkerbroekenmerk was.

Geschaten van haar vriendin vulde het zaaltje en echode langzaam uiteen over alle andere zalen van het gebouw, alvorens het in de uithoeken uitstierf.

Drokov begon peentjes te zweten. Om deze kwestie te bestrijden, nam hij enkele maatregelen. Hij liet allereerst de hand voor de mond van Dripinin los, die snakkend op adem kwam. Ten tweede deed hij of hij weg wilde lopen. En ten derde mompelde hij 'goed' toen Dripinin in een onnavolgbare snelheid met de twee meiden een etentje had afgesproken.

5 ONVOORZIENE HOMOSEKSUALITEIT

Tegen de achtergrond van wegwijnend avondrood betraden de vier het enige Chinese restaurant dat Krakau-centrum kende. Dat restaurant behoorde tot de nieuwste trend op het gebied van eten. De Chinese trend was wat laat gekomen in Krakau, maar kwam uiteindelijk toch, alhoewel er geen Chinezen in de zaak waren te bekennen.

Ze namen plaats naast het aquarium. Dripinin maakte met zijn hartveroverende spontaniteit de twee vrouwen onophoudelijk aan het lachen. Dripinin's knappe gezicht (helemaal als het pret had) hielp natuurlijk erg mee.

Ze kletsten over kapsels, stadsbussen, andijvie. Dripinin wist over ieder onderwerp grappen te bedenken die hij nooit zou kunnen verzinnen als je hem op een kantoor een leeg velletje papier voor zou leggen.

Een zak zout getrouwd met een pepermolen, zo kon Drokasov's houding gekarakteriseerd worden. Hij was er alleen maar om de avond uit te zingen.

Daarmee werd hij de pispaal van de twee vrouwen, die, hoewel hun gedrag niet goed te praten valt, ook alleen maar uit waren op een lolletje.

Ze zeiden dingen als hij is een snor op lipverlof, een zeeke babbelt leuker dan hij, tassen met klauwen zijn gezelliger dan hij.

Dripinin nam het voor zijn maat op maar hij kon niet inzwemmen tegen de stroom van spitsvondigheden die werden bedacht door het meisje van de bibliotheek, die Bila heette (de vriendin heette Veronika), en die een door God of haar ouders gegeven messcherp gevoel voor metaforen bleek te hebben, en Dripinin vond de sfeer veel te goed om er serieuzer tegen te protesteren.

Rust keerde weer toen het soepje vooraf werd geserveerd.

Opmerkingen van Bila over kramp in het bilvlak waren voor Veronika aanleiding om te vertellen dat ze daar kramp had toen ze in de finale stond van de zwemkampioenschappen van West-Polen zes jaar geleden. Die

finale verloor ze en daarvan raakte ze zo teleurgesteld dat ze het zwembad de rug toekeerde.

- Moet je niet gaan duiken, zei Dripinin.

- Hoe bedoel je?

- Als je met je rug naar het zwembad staat.

Zo in vorm was Dripinin.

Veronika vertelde verder. D'r verhalen vormden aangenaam praatbehang. Ze werkte nu hier en daar als uitzendkracht. Dat was tijdelijk. Binnenkort zou er verandering in komen. Ze wilde in Barcelona gaan studeren. Al jaren had ze het gevoel dat ze iets met de genen van haar vader moest doen. Die was architect. Ze hoefde niet per se gebouwen te gaan ontwerpen, zei ze, landschappen ontwerpen leek haar ook wel wat. En Barcelona omdat een vriendin van haar er geweest was en die zei dat Barcelona de stad was om te leven. En de stad, dat paste nu eenmaal precies bij Veronika. Ze had altijd het gevoel dat ze ergens móest zijn omdat daar het leven op zijn levenst was. En misschien zou het toch anders lopen. Dat was het aantrekkelijke aan haar leven, een voorspelbaar leven haatte ze. Misschien zou ze met een vriendin naar Wenen gaan en daar een kledingwinkel beginnen.

Waarom Wenen? vroeg Bila voor wie dat blijkbaar ook nieuwe informatie was. Veronika zei dat de stad altijd in haar gedachten zat, om een reden die ze zelf ook niet begreep, en dat het haar altijd leuk had geleken om een eigen boetiek te beginnen, maar dan ergens anders dan in Krakau, want de mode hier was oude koek.

- Vind ik nou ook, zei de serveerster die juist de foe-yong-hais serveerde. De mode stelt geen ruk voor hier. Anders dan in Praag, waar ik geboren ben. En ik heb heel wat gezien maar de mode is nergens zo mooi als in Praag. Ja, ik heb bijna heel Europa rondgereisd. Thuis zei iedereen dat ik gek was. Nu zeggen ze niets meer. Ze denken alleen maar: durfde ik dat ook maar. Helaas moet ik nu gas terugnemen door geldgebrek maar ik heb ook pret als ik thuis zit, want dan bedenk ik dingen die niet kunnen, zoals dat je de zwarte dozen uit vliegtuigen kunt huren in winkels,

schilderijen die zichzelf schilderen, dictaturen die niemand oppakken, een slager die van vegetarisch eten houdt.

De serveerster wenste het gezelschap smakelijk eten en ging heen.

- Wat is de essentie van een kunstwerk?

- Wablief? vroeg Drokasov.

- Christeneziele. Wat de essentie is van kunst. Is provocatie essentieel voor een kunstwerk? In hoeverre kan het citeren van anderen kunst genoemd worden? Dat soort vragen.

Drokasov mompelde dingen als 'Je weet het maar nooit met kunst', 'mooie kunst heeft altijd een streepje voor'.

Génerter werd het toen bleek dat hij niets wist van de Mona Lisa, waar het gesprek ineens heenging door een opmerking van Veronika. In zijn leven was het beroemde schilderij blijkbaar altijd langs hem heen gegaan, zoals je je ook kunt verbazen over een grote stad in Amerika (Rochester) of Rusland (Perm) waar je nog nooit van had gehoord.

- Lekker grietjes? vroeg Dripinin.

- Wie? zei Bila.

- Die Mona en die Lisa.

- Risser maar een, zei Bila.

- Nou die dan.

- Het is een mooie vrouw, Igor, zei Drokasov.

- Hoe oud? vroeg Dripinin.

- Hoe oud is ze ook al weer, vroeg Drokasov aan Bila.

- Eh, vierhonderdvijftig jaar geloof ik.

Drokasov wachtte tot er uitleg kwam maar er kwam niets.

- Ze is al een poosje dood, zei Drokasov tegen Dripinin.

Daarop verloor Dripinin zijn interesse in de vrouw want hoewel hij niet zo kieskeurig was, ging seks met dode vrouwen hem te ver, bovendien had hij hier twee levende voor zich, best knappe ook nog. Hij concentreerde zich op zijn maal.

- Mona Lisa hangt al jaren in het Louvre, zei Bila tegen Drokasov.

- Wil niemand haar weghele dan?

- Soms dieven.
- Zijn ze gek?
- Ze is wel eens gestolen geweest.

Misschien ten overvloede voor de lezer, maar dat is de tekortkoming in literatuur, film heeft het wat dat betreft veel makkelijker, maar de twee vrouwen konden hun geproest nauwelijks inhouden.

- Ongelooflijk, zei Drokasov. Gaat dat niet stinken?
- Het eten? vroeg de gerant die toevallig langs kwam.

De groep zei dat het eten juist heel lekker was.

- Mooi zo, zei de gerant. U had trouwens toch geen last van mijn serveerster? Ze gaat altijd maar praten over zichzelf. Ik sta niet zo stevig in mijn schoenen anders had ik haar al lang eruit gebonjourd. Wilt u nog iets eten dessert misschien?

Het antwoord was ontkennend en er werd een rekening opgemaakt. Drokasov worstelde nog steeds met de Mona Lisa en hij riep uit:

- Waar zijn die mensen tegenwoordig toch allemaal mee bezig? Is er nou echt geen taboe meer?

De zin bleek maar een kiezeltje te zijn in de grote vijver van conversaties.

- Lekker was die foeyonghai, zei Dripinin.
- Ik had het al gezegd, zei Veronika.
- Jij hebt het altijd al gezegd, zei Bila.
- Dat is niet aardig.

- Het is toch zo. Laatst nog met dat tv-programma dat leuk was. En met dat beltegoed dat goedkoop is. En met de aubergines die lekker zijn met zure room. Je hebt het altijd al gezegd.

- Ja sorry, zei Veronika, dat zijn de genen van mijn opa, betweterig mannetje, net als ik, alleen als vrouwtje dan.

Bila liet de volgende zin aan de tafel als een bom uiteen spatten:

- Jullie zijn helemaal geen kunstexperts.

Drokovs voorbereiding was nog lang niet zover dat hij wist wat hij moest zeggen. Hij zei dus niets. Dripinin dacht op zijn beurt aan een oude les van zijn maat: zeg nooit dat je steelt, zeg dat je loodgieter bent.

- We zijn loodgieters, zei hij.
- Waarom doen jullie dan als kunstkeners? vroeg Bila.
- We zijn geheime loodgieters.
- Wat is er zo geheim aan?

Drokovs begon te kuchen en wenkbrauwen op te trekken maar Dripinin ging verder met fantaseren.

- We doen onderzoek naar nieuwigheden in ons vak. Daarom gaan we naar de bibliotheek en het museum en bekijken we hun wc's. Je moet als loodgieter wel weten wat voor vernieuwingen overal worden toegepast. Overal lopen geheime loodgieters rond. Duizenden gaan er in en uit in zo'n museum op een dag. Er zitten er hier ook vast wel een paar. Het punt is dat je ze moet herkennen.

Drokovs vrat de mouw van zijn blouse op in plaats van de foeyonghai maar de twee dames slikten Dripinins verhaal, misschien klonk het te dwaas, misschien boeide het ze niet. Wat het dan ook was, het gesprek ging ineens over de stoelen in het restaurant. Dripinin vond ze goed, stevig, en het kussen fraai ingenaaid, kortom, vakwerk. Veronika vond de rug te recht. Dripinin wipte heen en weer op de stoel zoals een wijnproever wijn in zijn mond laat hangen.

- Je hebt gelijk, zei hij ten slotte, maar niet veel.
- Geen mens heeft een ruggengraat die negentig graden haaks staat op de benen, zei Drokovs.
- Homo's toch wel? zei Veronika.

Bila schaterde het restaurant bij elkaar maar ze had dan ook wel wat wijn geconsumeerd, dat dient gezegd.

- Sorry hoor, zei Veronika, ik wilde jullie niet beledigen.
- Dat doe je niet, zei Drokovs.
- Jullie waren toch homo's? Of was dat ook een leugen? zei Bila die ruimte voor deze zin maakte tussen het hikken van de lach door.

Een woord was nu genoeg geweest om ook deze leugen naar het rijk der fabelen te wijzen – Dripinin durfde het niet meer aan – maar Drokasov zei niets en ook niet toen Bila aan Veronika vertelde dat Dripinin van twee walletjes wilde eten, waar vervolgens flauwe grapjes over gemaakt werden, ook door Dripinin zelf, die niet eens wist wat dat betekende, van twee walletjes zijn, maar dat maakte zijn grapjes niet minder charmant.

6 DANSEN EN VOZEN

Ze rekenden af en namen de taxi naar de eerste beste discotheek die ze konden vinden. Ter dansvloer ontkurkten ze de flessen van hun fantasie, op Drokasov na, die niet van dansen hield. Hij zat aan een tafeltje met flosdraad te spelen, onophoudelijk aan zijn diefstalplan te denken, dat voor hem aanvoelde als de eerste beklimming van de Mount Everest voor Edmund Hillary gevoeld moet hebben.

Hij aanschouwde Dripinin, die druk bezig was met dansen (wat zag dat er stom uit) met de dames.

Drokasov dacht na over de tijdsgeest. Er was wel overal computertechniek tegenwoordig. Ook de misdaad barstte ervan. De nieuwste generatie schurken vertrouwde volgens Drokasov te veel op technische troep. Ze waren bezig om computersystemen te hacken, codes te ontfutselen, maar ze vergaten dat ze simpelweg soms een nepspor en een zekere intelligentie voldoende is. Drokasov wist zeker dat hij dit schilderij zo kon stelen. Je moest natuurlijk wel over een lichte arrogantie beschikken om dat zeker te weten maar Drokasov kon zich die wel permitteren.

Het flosdraad werd weggemierd en later werd het gezellig in het appartementje van Bila. Ze namen niet eens de moeite om glazen te pakken, de fles ging rond, behalve bij Drokasov, althans, hij gaf hem wel steeds rond, maar dronk er niet van.

Muziek werd aangezet en het dansen in de discotheek ging hier gewoon verder.

Dripinin begon Bila te kussen tijdens het dansen. Ze besloten het vozen in de slaapkamer voort te zetten. De deur klapte dicht.

Veronika plofte op de bank neer naast Drokasov. Veronika begon gedachteloos te paffen en tv-kanalen een voor een af te gaan. Drokasov keek gedachteloos met haar mee.

De transcenderende rust van het zappen werd ingeruild voor een hoogst irritante serie hoge giljetjes toen twee dames binnen kwamen

stormen. Ze waren opgemaakt, gepantykoust en gebontkraagd en begonnen vrolijk met Veronika te kletsen en te paffen en Veronika betaalde hen met gelijke munt terug. Af en toe wees Veronika naar de slaapkamer en werd er nog meer gegiecheld.

Ze hadden geen enkele aandacht voor Drokasov. Pas toen hij zei 'Hé, ho es even', toen hij zowat door hun bipsen van de bank werd afgedrukt, werden ze stil en keken hem aan.

- Wie is hij? vroeg dame 1 verbaasd.
- Geen idee, antwoordde Veronika.
- Hij zit hier toch op de bank, zei dame 2.
- Hij is homo.
- Dat verklaart anders niets, zei dame 1.

Veronika haalde haar schouders op.

Zelfs zonder wat te zeggen wist Drokasov sfeer te verknallen. De dames concentreerden zich een poosje op het tv-kijken. Ze keken reclame, wat een redelijk grote kans is om op een kanaal aan te treffen, met moderne televisie.

- Laatst gezien? Knip je kaal? vroeg dame 2.

Ze bleek de enige van het gezelschap dat het kende en legde uit dat je in dat programma jezelf in een wedstrijd kon laten kaalknippen. Een stel mocht dat dan doen, de man knipte, de vrouw werd geknipt. Dat was hard werken want al het haar moest eraf. De winnaar kreeg het gewicht van het haar maal tien in goud. Alleen waren er vijf deelnemers en kon er maar een als snelste knippen. De rest van de vrouwen had dus een kaal hoofd voor niets. Dat was de grap van het programma.

- Idioterie, oordeelde Drokasov.

Ze namen geen enkele notie van zijn opmerking.

- Nee, zei dame 1 terwijl ze als een shampooreclame haar haren schudde, ik zou zelfs voor geen goud mijn haren willen knippen.

- Het groeit er toch wel weer aan, zei Veronika.

- Neem je een tijdje een pruik, zei dame 2, voor die poen kun je later naar de beste kappers.

- Nee, zei dame 1, ik blijf erbij: voor geen goud. Mijn haar dat is als een verzameling bakboordzijdes voor een matroos.

- Bizarre vergelijking, zei Veronika.

- Teerste wat me te binnen schoot.

- Bizarre hersens, zei Veronika.

- Nou nou, jij vindt nogal wat bizar, maar jij hebt hier iemand op de bank waarvan je niet weet wat ie hier doet.

Ze keken naar Drokasov en zwegen. Hij begon lichtjes plas uit zijn oksels te zweten.

- Wat kijk jij? vroeg dame 2 aan Drokasov.

- Ik?

- Nogal wiedenis jij.

- Och, af en toe het weer. Sport. Misdaad.

- Standaard, zeiden Veronika en dame 1 tegelijk.

Ze keken naar een achterlijke flosdraadreclame.

- Net nog flosdraad gebruikt, meldde Drokasov.

Niemand reageerde.

- Best handig hoor, flosdraad.

- Masochist, zei dame 1.

- Pardon.

- Nou, je moet wel een masochist zijn om jezelf zo pijn te doen. Idiote uitvinding. Wie flosdraad heeft uitgevonden, zouden ze moeten ophangen aan zijn eigen draadjes. Het is krassen op een schoolbord met tanden.

- Getsie, zeiden dame 2 en Veronika tegelijk.

- Flosdraad werkt anders hartstikke goed, zei Drokasov.

- Je klinkt als die reclame, zei dame 2.

- Alleen homo's zweren bij dingen als flosdraad, oordeelde Veronika.

- Waarom zeg je toch van die rare dingen over homo's de hele tijd? vroeg dame 1.

- Ja, zei dame 2, dat zijn ook mensen hoor.

- Op oneven jaren word je ook niet bozer dan op even jaren, zei dame 1.

- Wat bedoel je daarmee? vroeg dame 2.

- Dat een ansichtkaart in hanenpotenhandschrift ook aankomt.
- Ik begrijp nog niet wat ze zegt, zei dame 2. Weet jij wat ze bedoelt?
- Ik heb geen idee, zei Veronika, maar ik ben boos omdat ik met hem zit opgescheept, terwijl onze lieve Bila pret maakt met eentje die van twee walletjes eet.
- Zullen we eens kijken hoe het daar aan toe gaat? vroeg dame 2. Ik ben wel nieuwsgierig.
- Zou Bila dat niet erg vinden? vroeg dame 1.
- Vast niet, zei dame 2 grinnikend.
- Alles beter dan de televisie hier, zei Veronika, en die zoutzak.

Drokov ging op het balkon zitten, en het lukte hem redelijk goed om het thema Ludmilla links te laten liggen tijdens de vele gedachtencirculaties die hem lastig vielen op dit moment, zoals dat de poema van het bestaan eigenlijk je geweten is.

7 HET FEEST VAN HET ORANJE DOEK

Dripinin rolde met zijn ogen (het was godverdomd warm in de hotelkamer), en begreep nog steeds niet waarom zijn maat deze ochtend ineens had besloten zonder voorbereiding het schilderij te gaan stelen.

- Nee, Evgenij, ik kan je niet volgen, zei hij keelschrapend, gisteren zei je nog dat het een slecht idee was en daarom begrijp ik het niet als je eerst zegt dat het een slecht idee is en nu ineens is het niet meer zo'n godverdomd slecht idee.

- Pas eens op met die blasfemie.

- Ik weet niet eens wat dat is.

- Dat god vervloeken de hele tijd.

- Godverdomme zeggen?

- Ja, godverdomme zeggen, dat geeft geen pas als intelligent mens.

- Maar jij gelooft toch niet?

- Daarom mag ik zoiets wel afkeuren. Godverdomme, dat zeggen metselaars of kunstenaars, maar wij niet.

Drokasov zuchtte diep, staarde naar een purperen papiertje met in het gewenste gedragsregels, en Dripinin gaapte.

- Igor, je weet dat ik zaken kan aanvoelen die anderen niet aanvoelen, daarom neem ik beslissingen die anderen niet begrijpen, zodat we het toeval aan onze kant krijgen en rijk worden.

Het was ook wel een kwestie van geld, erkende hij later toen ze in een snackkosmopoliet een informeel gesprek hadden. (Drokasov kon met Dripinin zowel formeel als informeel praten.) Echt veel geld hadden ze niet meer om het hotel en eten te betalen. Anders moesten ze gaan stelen om iets te kunnen gaan stelen en dieper kun je als dief niet zakken.

- Dan stelen we het hotel toch ook, zei Dripinin.

Zijn innerlijke stem zei hem al dat het een beetje rare opmerking was maar Drokasov schonk er gelukkig geen aandacht aan.

**

Om een uur of elf begaven de twee zich naar het museum. Duiven plukten paniekerig aan hun vleugels op van het portaal toen het tweetal verkleed als schoonmakers het museum betrad. Ze zagen er dan ook angstwekkend uit. De snor van Dripinin zat ietwat scheef en de pruik van Drokasov was uit de tijd, hun pakken waren knalblauw, hun moppen droegen ze als majesteuze middeleeuwse mokers. Hoe dan ook zagen ze eruit als schoonmakers. De twee meldden zich losjes bewegend (Dripinin wel erg losjes) bij de receptie. Een bejaard dametje keek hen verbaasd aan over haar leesbril heen en maakte vervolgens een gebaar alsof ze een propje achter haar schouder gooide. In haar gebarenkoeterwaals betekende deze handeling waarschijnlijk: loop maar door. Onmiddellijk liepen ze naar het intussen bekende zaaltje. Daar trokken ze een oranje doek uit elkaar en spanden dat met twee palen voor het schilderij.

Het plan verliep naar wens. Ze hoorden enkele opmerkingen als: 'Kan zo iets niet na openingstijd?' en 'Benkrussunkeer...' Een man zei: 'treurige troep,' en begon te proesten. Die man was vermoedelijk niet helemaal goed bij zijn hoofd, want hij begon te mompelen tegen het doek dat hij een uitstoot had van 'geniale go2-deeltjes'.

Toch liep ook hij verder en dat was waar het Drokasov om ging.

De grote genius beet op zijn nagels, die al zoveel te verduren hadden, want Drokasov was van nature extreem gestresst. Hij wachtte tot Dripinin het technische werk klaar zou hebben. Dan kon hij het oranje doek eromheen vouwen en dan was het gepiept, de meest geniale kunstroof van het decennium.

Drokasov was zo gespannen dat hij een man, die bleef stilstaan voor het doek, over het hoofd zag. Met zijn hoed op en regenjas over de arm hangend leek de man een decorstuk in het museum. Je moest goed naar hem kijken wilde je zien dat ook bij hem zijn ogen knipperden en adamsappel bewoog.

Drokasov wees de man de deur (van de zaal). De man eiste een bezichtiging (van het doek). Ze stonden zwijgend tegenover elkaar. Geen van twee leek te wijken. Dat bleek de onbekende man langer te kunnen volhouden. Drokasov brulde ineens:

- Pleur toch op, man!

- Denkdurniejan, zei de man ijsig kalm.

- Zat andere schilderijen, zei Drokasov met een smekende stem, zat andere musea!

- Alleen hier hangt De dame met de hermelijn.

- Morgen weer een dag!

- Ik kom hier al twintig jaar en nooit eerder was mijn lievelingsschilderij niet zichtbaar. Ik protesteer driftig tegen deze gang van zaken. Wie bent u eigenlijk? Schoonmaker? Nergens in musea wordt overdag schoongemaakt. Ik ken regels, meneer, ik ben ambtenaar.

- Noodgeval, zei Drokasov zonder veel overtuiging.

Drokasov keek achter het oranje gordijn maar Dripinin was nog bezig. Hij besloot het over de zielige boeg te gooien.

- We zijn aan het schoonmaken, mijnheer, heb enig respect voor ons vak, iedereen heeft al de pik op ons, terwijl we ook maar ons vak uitoefenen.

Zonder ook maar millimeter te veranderen van positie bleef de man stilstaan.

- Nu ga ik naar de directie van het museum om mijn beklag te doen.

De woorden troffen doel. Het was het mannetje met de hoed er duidelijk alleen maar om te doen om Drokasov te sarren. Die voelde zich niet in staat om te bluffen. De directie kon hij niet gebruiken. Wat in hemelsnaam kon hij tegen zo'n zuigerd doen? Hij hield hij het doek omhoog voor de man en gebaarde dat deze zijn zuigzege kon innen. De man bleef staan waar hij stond.

- Dit wilde u toch? vroeg Drokasov met zijn beste tapijtverkopersstem.

- Zeker maar een paar tellen, zei de man, welnu dat vind ik niets. Wat kan ik dan proeven van de magie van De dame met de hermelijn? Helemaal niets. Of te wel ik wil drie minuten hebben.

- U bent getikt! zei Drokasov zo fel dat er wat spuug meekwam.

- Zal ik naar de directie gaan? vroeg de man die voor het eerst een spoor emotie toonde: een sardonische glimlach.

- Goed, bond Drokasov andermaal in, anderhalve minuut dan.

- Twee.

- Een minuut veertig.

- Een minuut vijftig.

- Een minuut vijfenveertig.

- Akkoord.

De man verdween onder het oranje doek en voordat Drokasov er wat aan kon doen, liep een heertje van oudere leeftijd erachteraan, een ogenschijnlijk geleerd man zou je zeggen vanwege zijn darwinistische baard, maar het kon ook een gepensioneerd kolenschepper wezen want hij had flinke jatten. Drokasov liet het doek vallen en greep de man beet bij zijn jas.

- U had geen toestemming!

Het heertje keek hem vreemd aan, en daarna de zuigvent met de regenjas.

- Waarom hij wel?

- Omdat hij... het was...

Drokasov dacht na maar er kwam niets uit zijn bijzondere brein. Hij liet het mannetje los.

- Moet je zeggen dat je naar de directie gaat, sprak de man wiens sardonische glimlach tot in de perfectie rondom de mondhoeken begon te plooiën.

- Echt?

- Nee! zei Drokasov op wiens voorhoofd zich een imposant collectief zweetdruppels verzamelde.

Het oude mannetje rochelde even en zei toen:

- Moet ik naar de directie gaan?

Tegen de zuigerd zei hij:

- Wat moet ik daar doen?

- Klagen.

- Waarom?

- Dat je niets kunt zien.

- Ik zie het nu toch.

- Omdat je ermee dreigt.

- Dus... ik moet dreigen dat ik niet zie... om te kunnen zien wat ik nu zie...

- Daswakseg.

- Hou op! zei Drokasov.

De twee mannen negeerden hem volkomen.

- Ik begrijp het nog niet helemaal, zei het oude heertje over zijn kale hoofd wrijvend, misschien kunt u het mij nog een keer uitleggen.

De zeikerd schikte de regenjas en trok zijn hoed recht maar Drokasov sneed zijn woorden in wording af door te zeggen dat er reeds een minuut was verstreken.

- O absoluut niet, zei de zuigerd, ik werd afgeleid.

- Een minuut tien, zei Drokasov kijkend naar zijn horloge.

- Moet ik soms naar de directie gaan?

- Hou op met die directie!

- Laat me dan rustig kijken.

- Ja, zei het oude heertje, laat ons rustig kijken.

Drokasov probeerde zijn emotionele thermosstaat te controleren, dat lukte door een paar keer langzaam adem te halen. Hij zei:

- Tijd gaat nu in.

- 't Werkt wel, zei het tweede heertje geïmponeerd, maar wie zit er dan in die directie die zo bijzonder is?

- Nee, sprak zijn nieuwbakken kunstmaat, je zegt het alleen maar om...

- Kijken! snauwde Drokasov.

Ze keken tien seconden en toen deed de zuigerd zijn niet te stuiten mond weer open.

- Een wonderlijke manier van schoonmaken zo bij het alarmsysteem.

- Misschien probeert hij het alarmsysteem schoon te krijgen, suggereerde het oude heertje goedmoedig.

- Ik denk dat ze proberen dit schilderij te stelen.

- Denkt u? zei het oude heertje. Dat is interessant. Hek nog nooit meegemaakt, zo rechtstreeks.

- Misschien moeten we maar eens naar, ja, de directie.

De zuigerd was zich bewust van zijn machtspositie, nu hij immers beschikte over een toverwoord, en hij was vastbesloten dit ten volle uit te buiten, zijn glimlach ging hem voor in de overwinning, maar Drokasov was hem even te snel af.

- We demonteren inderdaad het alarm, zei hij, omdat we de achterkant schoon moeten maken.

De twee heren zeiden niets terug.

Op dat moment, zo geconcentreerd was hij bezig geweest, werd Dripinin zich pas gewaar van figuren naast zich, die hem geboeid aanstaarden, en zijn mond viel open om het volgende eruit te laten komen, richting zijn maat:

- Hoort dit ook bij het plan?

- Plan? reageerde de azijnpisser.

- Dan moeten we de directie waarschuwen, zei het oudere heertje die de trukendoos onder de knie begon te krijgen.

- Een schoonmaakplan, haastte Drokasov zich te zeggen en hij gebaarde naar Dripinin dat hij verder moest gaan.

- Je daast, je daast, dat is alles wat je kunt, zei de zuurpruimspecialist.

Drokasov zei niets terug. Stoïcijns vervolgde Dripinin met het priegelwerkje. Even was het doodstil. Plotseling werd het oranje gordijn omhoog gedaan en een man en vrouw betraden het toneel.

- Wat is hier aan de hand? vroeg de vrouw zonder een spoor van twijfel over haar eigen merkwaardige handeling.

- Gaan een schilderij stelen, deze twee, zei de behoede aal luchtigjes.
- Interessant, zei de vrouw, en hoe ongewoon dat we daar rechtstreeks bij mogen zijn, nietwaar Kiril.

De man, blijkbaar de Kiril in kwestie, keek volkomen onbenullig.

- We gaan helemaal geen schilderij stelen! riep Drokasov. Nu allemaal...

- Is het een soort oefening? vroeg de nieuwe man met een zacht stemmetje.

- Kiril, hou jij erbuiten, zei de vrouw. Komt er een fuivend feestje?

- Hoezo feestje? vroeg de zuigerd die zijn regenjas voor de zoveelste keer netjes over zijn arm drapeerde.

- Gewoon, zei de vrouw, ik houd van fuivende feestjes.

- Zeker met zulke belangrijke mensen als de directie van dit museum is zoiets niet te versmaden, zei het oude heertje dat moest giechelen om zijn eigen vindingrijkheid.

- Godverdomme! Niets daarvan! Niets daarvan! Niets daarvan! riep Drokasov, wiens gelaat zijn ongekende mogelijkheden op het gebied van purper toonde. Allemaal opgedonderd nu! De afgesproken tijd is allang voorbij!

- Directie! fluisterde de oude man die daarna begon te schateren.

Drokasov staaarde naar de grond.

- Het werkt fantastisch! zei de oude man hinnikend.

- Ik weet het, zei de zuigexpert.

- Ik begrijp het niet, zei de dame, hoezo directie?

Dripinin fluisterde ondertussen in Drokasovs oor:

- Het alarm is er af en het schilderij is zo goed als los.

Drokasov dacht na. Alle stappen die hij ooit had bedacht flitsten langs in diagonale, retrograde en horizontale volgorde. Hij zei:

- Maak weer vast.

Dripinin begreep er niets van maar vertrouwde blindelings op het onnavolgbaar grote brein van zijn vriend. Hij toog weer aan het werk. De kijkers, die alles nieuwsgierig bekeken, begonnen nu allemaal door elkaar

te kakelen maar stopten onmiddellijk toen zich weer een nieuw gezicht onder het oranje gordijn meldde, een rood appelwangetjesgezicht van een jongedame.

- Hallo, zei ze, ik hoorde stemmen en ik dacht: het lijkt wel een feestje.

- Dat komt er, riep de dame uit, en de directie komt ook.

- Het feest van het oranje doek, zei de kerel genaamd Kiril.

- Let niet op hem, zei de dame.

- Doe ik ook niet, zei het meisje.

- Het is inderdaad best gezellig hier, zei het oude heertje, en ik zal mij voorstellen, mijn naam is Jan Lipovo, gepensioneerd handelaar in kolen.

Hij stak zijn kolossale hand uit die door niemand werd begroet, tot het appelblossende meisje, kennelijk opgegroeid met lessen van mededogen, hem de hare aanbood.

- Natalya Ostrovska, zei ze met een sierlijke glimlach. Danseres.

- Waar? vroeg de kolendealer.

- In de zaal.

- Ik bedoel voor wie je danst.

- Voor het Krakause danstheater.

- Geven ze daar ook vaak feestjes? vroeg de dame.

- De hele tijd.

- Leuk, zei de dame.

- Ben wel wat anders gewend.

- Wat dan? vroeg de kolenboer.

- Feesten met hikstezie.

- Is dat lekker? vroeg de man genaamd Kiril.

- Kiril! riep de dame. Zeg, is dat lekker?

- Ik dans altijd op hikstezie, zei de danseres, je kunt je niet voorstellen hoe gelukkig je ervan gaat voelen. Je moet wel een betrouwbare dealer kennen want er zijn veel vuile pillen in omloop. En als je veel gebruikt, raak je verslaafd en dat loopt ook meestal niet goed af. Dan wil niemand meer met je te maken hebben. Zo is het ook gegaan met een vriendin van mij.

Dan word je wakker in een onbekend huis en je weet niet meer wat er gebeurd is.

- Gevaarlijk, zei de kolenman.

- Elke seconde die je leeft is gevaarlijk, zei het meisje zonder ironie.

- Lijkt me ook wel eens leuk, zei de onbenullige man die Kiril genoemd werd, hikstezie gebruiken.

- Kiril zwijg! zei de dame. Ik ben trouwens Lydia Reklina, en die daar (ze wees op Kiril) is Kiril, maar let maar niet te veel op hem want hij is oeronbenullig. Wie mag u wel zijn?

De man met de gleufhoed beviel de overgang van zuigen naar gezelligheid niet zo en hij mompelde:

- Ik ben Adam Wassnich, leraar handvaardigheid...

Hij werd onderbroken door de appelwangige danseres, die hard moest lachen.

- Hoezo moet u hard lachen? vroeg Wassnich.

- Ik weet het niet, zei het meisje, ik vond het gewoon grappig.

Ze onderstreepte dat door te schateren. Die lach was zo aanstekelijk dat iedereen weldra mee lachte, zelfs de gleufgehoede grijsde zijn portie mee en Drokasov, hoe hopeloos hij zich ook voelde, grinnikte een beetje mee.

- Waarom heeft u eigenlijk een regenjas bij u met dit mooie weer?

De man schikte zijn regenjas weer netjes over zijn arm.

- Gaat u niets aan.

- Heeft u soms druppelfobie? zei Kiril.

- Kiril! riep de vrouw van Kiril.

- Nou ja, zei de zuigerd gepikeerd, ik heb inderdaad druppelfobie en daarom draag ik altijd een regenjas bij me. Ik weet dat ik het klimaat niet kan controleren maar ik kan hem wel manipuleren. Daarom heb ik een jas gekocht waar in de voering hoogtechnologische zendertjes zitten die draadloos zijn verbonden met satellieten die hun gegevens doorgegeven aan mijn computer thuis en mijn computer berekent het ideale klimaat en geeft het via de satellieten door aan de zendertjes in mijn jas.

- Techniek staat voor niets, zei de kolenboer geïmponeerd.

- Het kost je een duit, zei de handvaardigheidleraar, maar ik hoef nergens, noch in Siberië, noch in Alaska, kou te lijden. En in de Sahara heb ik het lekker koel. Al is het buiten min vijftig of plus veertig, het maakt mij niet uit. Als er straks nog betere jassen worden uitgevonden dan heb ik een jas van de eerste generatie. Die gaat heel veel waard worden. Daarom spaar ik ook de eerste computers. Die zijn nu al tien keer zoveel waard als de beste moderne computer. De meeste mensen denken helemaal niet aan hoe je tijd naar je voordeel kunt gebruiken. Dat is waar ik mijn winst boek. Geduld hebben. Dat moet je kunnen. Het is heel prettig hoor om veel geld te hebben. Ik investeer met grote bedragen. Zo heb ik een collectie eerste persing lp's thuis liggen die meer waard is dan mijn huis. Ik heb ook dure boeken. Hoogtepunt is mijn eerste druk van het beroemde boek van de schrijvers Ilf en Petrov, hoe heet het ook al weer...

- Ik dacht dat leraren het minste kregen van alle ambtenaren? zei de kolengepensioneerde.

- Natuurlijk is dat zo, zei de zuigerd, wiens onaangename en emotioneel gezicht begon te stralen van trots, maar ik heb ook een makelaarsbedrijfje. Wederom een kwestie van goed investeren. Ik begon ooit met een garage en nu heb ik al vijf panden.

- Misschien heeft u een ruimte voor mijn zusje, zei de danseres.

- Helaas, zei de zuigerd, maar ik verhuur voornamelijk aan topmiddenklasseinkomens. Ik vermoed dat uw zus nog niet zover is.

- Wat is een topmiddenklasseinkomen? vroeg de kolenboer.

- Iemand die minstens een halve ton in het jaar verdient.

De stilte die viel toonde scherp aan dat deze groep geen klanten kon bieden aan de zuigerd.

- Ik zei toch al tien jaar geleden dat we dat huis hadden moeten kopen, Kiril, maar nee, jij wilde er niet aan. Het is altijd hetzelfde gelazer geweest met jou als ik er zo over nadenk.

Kiril zei zachtjes:

- Ik vind Twaalf stoelen een goed boek.

- Dat wil niemand weten, Kiril, zei zijn vrouw.

- Hoe lang zijn jullie getrouwd? vroeg de balletdanseres.
- Vijfendertig jaar, zei Lydia Reklina treurig, en ik zou hem zo inruilen als het zou kunnen. Maar het is mijn oen en zo is nu eenmaal bedoeld.
- Ik geloof niet in het lot, zei de danseres, ik geloof in ingrijpen in je eigen leven.
- Jij bent nog jong, zei de dame, jij kan dat nog doen.
- Je kunt dat ook doen, zei het meisje.
- Ik moet de dame gelijk geven, zei de kolenhandelaar, als je de zestig bent gepasseerd dan is er meer geweest dan er nog zal komen en dan wil je niet meer zonnodig veranderen.

Na een stilte zei de dame:

- Wanneer komt die directie toch?
- Dat woord gebruiken wij alleen om te dreigen, zei de ex-kolendealer.
- Niet gezellig, oordeelde de danseres.
- Ik begrijp het ook niet helemaal, erkende de kolenboer, maar hij snapt het precies.

De blikken waren gericht op Adam Wassnich.

- Het zit zo... begon hij, maar hij kon zijn zin niet afmaken omdat Drokasov alle namaakschoonmaakspullen bijeen griste, het oranje gordijn bijeen graaide, en Dripinin meetrok aan zijn jas.

- Dit was toch het fuivende feestje van het oranje doek? vroeg de dame verbaasd.

- Zei ik al, zei Kiril zachtjes.
- Zwijg, Kiril, zeiden ze allemaal.
- We kunnen er nog een feestje van maken, zei het kolenboerheerschap met een schalkse blik op de appelbebloste danseres.

- Mij niet gezien, zei de hiksteziekundige en ze vertrok.

- Anders wil ik wel feesten, zei Kiril.

- Kiril! brulden de overgeblevenen.

- Ik wilde alleen maar... zei de man maar hij werd door zijn vrouw meegesleurd.

Hierna gingen de twee mannen zonder een woord te zeggen uit elkaar.

8. HET THEÏNE MONSTER

De volgende ochtend kon Drokasov het niet laten te mokken bij het ontbijt. Het was de wereld die dwars lag. Een goede, beschaafde crimineel als hijzelf kon door tijdgebrek en geldgebrek niet de diefstal uitvoeren waarvoor hij of zij geboren was. Dat was niet alleen oneerlijk, dat was onrechtvaardig. Waarom zijn er wel subsidies voor orkesten vol zwakzinnigen en kan er geen cent af voor de ploeterende crimineel? Iedereen weet dat de hersenen van misdadigers groter zijn dan die van de grootste genieën.

Dat ze eenvoudig binnen konden komen, gaf hoop. Nu was het de kwestie om goed beslagen ten ijs te komen. Als je het goed bekeek, speelden geld en tijd geen rol als het ging om een fantastische diefstal. Net zo min als bij het maken van kunst. Ja, een geweldige kraak was kunst, en als het aan Drokasov lag, meer kunst dan kunst zelf, want bij kunst schep je iets en bij misdaad moet je het laten verdwijnen, wat natuurlijk veel moeilijker is. Ach, elk nadeel heeft nu eenmaal z'n nadeel.

Dripinin brak zijn ei en Drokasovs gedachtenreeks en zei:

- Wat dan wel?
- Wat bedoel je?
- Wat ons de volgende keer wel dwars zit.

Drokasov slurpte zijn koffiemok leeg zonder te antwoorden.

Het was ook weer een mooie zomerdag, zo een waarin veel mensen de drukte van de stad ontvluchten door in een file gaan staan en daarna bij een volgepakt meer hun huid te laten blakeren.

Drokasov ging werken aan het minieme bureautje waar hij zijn benen lastig kwijt kon. Drokasov was tevreden over zijn inzet. Met gelul bouw je geen diefstallen, vond hij altijd. Drokasovs genie is gezien, en is niet onopgemerkt gebleven, vooral door hemzelf. De beschaving van een volk is te meten aan de mate van respect waarmee ze met Drokasovs omgaan, zei

hij wel eens in een bescheiden stemming. Hij vond dat niets wijzer is dan dwaas te zijn op het verkeerde moment.

Dripinin ondertussen staarde uit het raam. De auto's reden af en aan, en voetgangers liepen even beslist van links naar rechts als van rechts naar links. Misschien, filosofeerde Dripinin een beetje uit de losse pols, kijkt bijna nooit iemand uit het raam. Wie kan het verdragen om te zien dat je als mens net zo gewoon bent als iedere jan van de straat?

Dripinin kuierde door de hotelkamer. Die was heel klein dus kuierde hij verder op de gang. Daar was ook niet veel te beleven en hij keerde terug in de hotelkamer.

Hij had nergens zin in en ging op bed liggen staren naar het plafond. Ineens herinnerde hij zich het boek dat hij van Bila had gekregen en daarna had gestolen (onopzettelijk – dat gebeurde ook wel eens).

Hij pakte het boek en las. Hij werd gefascineerd door het karakter van Emma, een meid die hij maar al te graag in het echte leven zou willen tegengekomen. Wat een fantastische vrouw! Aan het einde van de middag had hij daadwerkelijk twee hoofdstukken gelezen.

Hij nam een douche, at een sandwich en ging wat drinken in het café naast het hotelletje. Er waren alleen mannen en hij ging weer naar boven. Daar was niets veranderd aan de scène. Eten, drinken, ontlasten, douchen deed Drokasov allemaal niet meer. Hij was er nu eenmaal niet de man naar om half werk te verrichten. Drokasov wist namelijk: een goede voorbereiding was altijd het halve werk, en een halve voorbereiding, zoals hij tot nu toe had gedaan, was dan maar het kwart werk, en laat staan wat je had als je maar kwart werk verrichtte, zoals de meeste schurken, die dat kwart vaak zelfs nog met half werk afraffelden. Een uittreksel uit een schoolrapport van Drokasov maakt meer duidelijk: 'Een stijfkopje, ons Evgenijtje. Als hij de hoop heeft gevestigd op het veroveren van een pot lijm, en er is er geen over, dan zal hij zelfs de minder fraaie wegen bewandelen om de pot lijm toch te krijgen. Hoe vaak moet ik wel zeggen: Evgenij, wees niet zo obstinaat! Maar hij snapt dat woord natuurlijk nog niet. Het lijkt me dat hier een klus ligt voor de ouders.' Dat deze klus nooit

serieus is genomen, spreekt voor zich, de dagelijkse waan was wel heel wat belangrijker dan zich te bekommeren om de obstinaatheid van Evgenij Drokasov.

(Iets om over na te denken is hoe vaak in vertellingen bijrolspelers als bijvoorbeeld bovenstaande schooljuf worden gepasseerd. Jammer. Deze dame was bijvoorbeeld best een interessante vrouw. heette Janka Zvoreva en ze is in Kaliningrad blijven wonen. Ze kleepte zich doorgaans in groene jurken. Ze hield van papegaaien en had er op zeker moment wel zeven. Ze huurde samen met haar man, Ljoebo, twee appartementen, een voor hen en een voor alle papegaaien. Ljoebo werkte in de gevangenis, deed aan bepaalde handeltjes en het gezin voer er wel bij. Ze namen geen kinderen. Het gaat eigenlijk, met zijn mindere perioden natuurlijk, best goed met dit gezin, misschien wel omdat ze niet te veel verlangen.)

De dag vulde zich met kleine taakjes voor Dripinin, zoals een hapje eten, nog een douche nemen, nog een hoofdstuk lezen in Emma, een uitgebreide ontlasting, en uiteindelijk een uitzonderlijk lange fase van gedachteloos met een zak chips alle tv-kanalen af te gaan, hij zag onder andere een halve detective, eenderde datingshow en een complete actualiteitenshow in het Duits.

**

Dripinin zag dat Drokasov boven zijn bureau in slaap was gevallen diep lag te ronken. Dripinin schudde zijn hoofd, dacht: dan liever de gokhal in en ging naar buiten. Toen hij 's middags hoopvol terugkeerde, hij had zo'n beetje quitte gespeeld, zag hij Drokasov nog steeds op dezelfde plek aan zijn bureau noteren.

Het was te veel voor Dripinin en hij zei:

- Ik verveel me dood, Evgenij. Wanneer gaan we weer eens wat doen, Evgenij, hé, Evgenij?

Drokasov schreef een zin af, klapte het kladblok dicht, legde zijn potlood neer, wreef zich in de ogen, kortom, al die symbolische daden die

men verricht na geconcentreerde werkzaamheden te hebben uitgevoerd. Hij stond op en begon zich te scheren boven de wasbak.

- Igor. Terwijl jij je onledig maakte op straat heb ik een plan ontworpen dat in tweehonderdveertig stappen naar het doel leidt.

- Welke stappen dan allemaal, vroeg Dripinin – met een duik op bed geploft en als een kind trappelend met zijn benen.

- Nou, zei Drokasov, onder andere stappen als vermomming bestuderen, vermomming testen, met vermomming het doelgebied betreden (oefening), analyseren van het doelgebied betreden met vermomming, die studie bestuderen zonder en – je weet nooit - met vermomming.

Dripinin zuchtte want dat klonk als een hoop saai werk (5). Hij pakte zijn Emma, aan wie hij een hoop had gedacht vandaag (6), bijvoorbeeld op wat voor mooie achttiende-eeuwse houten stoelen ze zou zitten als ze naar klassieke muziek luisterde en een sinaasappeltje at terwijl hij op een verschrikkelijke stalen barkruk zat en herrie van alle kanten zijn oorschelp in tetterde met een colaatje naast zich.

Hij had een paar alinea's gelezen toen Drokasov, terugkerend van een douche, zijn haren in een wanstaltige scheiding kammend, hem beval om zijn schoenen aan te doen.

Zoals Drokasov had voorspeld, bezochten vier museumdametjes na hun werk hun stamkroeg. Daar zopen ze zich klem aan drie potten thee. De dames roddelden over andere museummedewerkers. Als één van hen naar de wc ging om de lading thee weg te plassen, roddelden ze ook over diegene, en uiteindelijk waren ze alle vier aan de beurt geweest, want niemand kon zo'n ongenadige hoeveelheid thee wegwerken zonder te moeten plassen. Ze konden dus weten hoe boosaardig iedereen wel over ze zou kunnen denken maar vermoedelijk voorkwam ijdelheid dat ze zo dachten.

Het eerste dametje sprak net iets hoger en scheller dan de anderen, als een meeuw die met zijn geschal probeert de andere meeuwen weg te jagen. Drokasov en Dripinin moesten aldoor de neiging onderdrukken om te

vragen of het even wat minder kan. Het tweede dametje was een stuk stiller, maar zei vrijwel na elke gesproken zin: 'Ja ja ja'. Ook dat drong diep door in de irritatiezone van Drokasov en Dripinin maar wederom wisten ze zichzelf te beheersen.

Het derde dametje zei vaak pozen niets maar wachtte iedere keer tot de anderen een stilte lieten vallen en brak dan woorden uit zoals een vulkaan een lavastroom.

Het vierde dametje maakte een wat sombere, melancholische indruk en zei niet veel, maar staarde dromerig naar de kitcherige pastelletjes aan de wand.

Drokasov noteerde als een razende.

De eerste drie dames verlieten de theesalon waggelend door alle theïne. Het melancholische dametje, duidelijk degene zonder familie thuis, bestelde nog maar wat thee.

Dat was het moment dat Dripinin een duw kreeg van Drokasov. Dripinin ging bij het vrouwtje zitten, stelde vragen waarvoor hij soms spiekte op zijn spiekbriefje, en het dametje deed alles uit de doeken waar Dripinin naar vroeg. Het was absurd veel nuttige informatie. Ze vertelde onder andere het boeiende feit dat er binnenkort kunstexperts zouden komen.

Af en toe werd ze afgeleid. Zo kakelde ze honderduit over Dripinins ogen. Je zou zeggen: twee ogen, beide blauw, en klaar. Niet dit dametje. Ze werd alsmaar poëtischer over zijn ogen, in variaties waar je niet aan gedacht had, zoals:

- Jouw ogen schitteren als een Edelweiss die in een paars vaasje verkocht wordt.

- Nou dank je wel. De jouwe mogen er ook wel zijn.

- Ach, gekkie.

- Nee echt.

- Nou dank je wel.

- Je bent ook zo vrolijk.

- Nou dank je wel.

- Zonder mooie oude vrouwtjes verdient het leven de naam van leven niet.

- Nou dank je wel.

Ook al was ze een stuk ouder, Dripinin zag ineens de schoonheid in van het felle rouge op haar wangen en het overdadige turkoois op haar oogleden.

- Ik...

- Zeg maar, gekkie.

- Ik heb laatst gedineerd met Jane Austen.

- Een vriendin?

- Zou je zo kunnen zeggen.

- Gezellig?

- Niet zo gezellig als bij ons.

- Ach, gekkie, hoef je niet te zeggen hoor.

- Ik babbelde over Victoriaanse stoelen. En... ik zit er ook aan te denken om iets te gaan gappen met meneer Knightley.

Drokasovs plan leverde het eerste resultaat: met vooruitziende blik had hij een op afstand te bedienen stroomstootapparaatje aan Dripinins been vastgebonden. Bij het woord 'gappen' had Drokasov een harde stroomstoot toegediend.

- Nee, Evgenij, dit is niet leuk meer!

Ook deze opmerking verdween onder een schreeuw van pijn door een stroomstoot.

- Is er iets met je been? Moet ik even kijken?

- Ik... ik heb een oorlogswond... uit de Tweede... Tweede We....

Weer een stroomstoot.

- Ahhh... Oorlog...

- De Tweede Tsjetsjeense oorlog, bedoel je?

Dripinin knikte waarmee zijn geloofwaardigheid was gered.

- Ik heb een zwak voor mannen die in een harde strijd gewond zijn geraakt.

Ze ging huilen. Het turkoois begon door te lopen.

- Ik heb toch zo'n moeilijk karakter...mijn man is al tien jaar dood... niet eens in een oorlog... gewoon een hartaanval... en mijn zoon wilde al heel lang niets meer met mij te maken hebben... na alles wat ik gedaan heb...

Drokov verloor de hoop op verder succes maar gelukkig herstelde het dametje zich vlot en stelde Dripinin voor om met haar mee naar haar huis te gaan om daar naar zijn geblesseerde been te kijken.

Dripinin had al 'ja' geroepen voor hij het wist maar daarop volgde zo'n stroomstoot dat hij er toch maar van af zag. Hij zei het vertrekkende dametje gedag en strompelde naar zijn maat toen ze de zaak uit was.

Ze namen de tram naar het hotel, waar Drokov de aantekeningen begon uit te werken. Dripinin smeerde uienzalf over de plek waar het apparaatje hem zo te grazen had genomen.

9. DE SCHELLEN VAN ARIK REKMAN

Kortom!

Altijd een mooi woord geweest om iets samen te vatten. Het woord toont helder aan waar de lezer aan toe is: kort en om, zeggen tezamen dat er iets op korte termijn afgerond zal worden, enige improvisatie daargelaten.

De twee hadden nog een dag gespioneerd en informatie vergaard over het museum. Een tv-redactie zou er iets leuks van hebben gemaakt. Ze zouden dingen hebben geschreeuwd als: 'Hoe bereidt! Een echt crimineel! Zich voor! Op zijn kraak!'

De cameraman had in zeeziek makende en aldoor improviserende filmstijl Drokasov kunnen filmen terwijl hij tandenpoetst (close-up van het witte stroompje dat in het putje verdwijnt).

Hij had het tweetal kunnen volgen bij het kleren passen als een jager die achter zijn prooi aanjaagt. Ze zouden in vijftig verschillende outfits gefilmd kunnen worden, steeds in andere gekke poses, onderwijl naar elkaar wijzend, naar de camera wijzend, naar de lachende verkoopster wijzend, als een groot wijsvingerfestijn.

Dat gebeurde dus niet.

Aan het einde van de middag stonden ze als kunstexperts bij de kassa te wachten. Drokasov was in een uitzonderlijk goede stemming. Dankzij zijn boekwerk had hij een gevoel van volkomen zelfvertrouwen, iets wat niet zo vaak voorkwam. Aan alle details was gedacht. Drokasov had buttons ontworpen met in rode letters de tekst: 'Kunstexperts'. Dripinin, die ze mocht maken, had per ongeluk 'kunsexperts' geschreven. Hij wist er gelukkig nog een T tussen te plakken voordat Drokasov woedend werd.

Ze wisten dat het dametje van de theesalon vandaag niet werkte, zodat Dripinin niet herkend zou worden als haar oorlogsheld. Er was wel een tegenvaller. Achter de kassa troffen ze het allerlastige dametje, volgens de kwekkende theedametjes.

- U staat in de agenda, zei ze, en met uw pasjes is ook alles in orde, maar uw gezicht komt me niet bekend voor.

- Nou das vreemd, improviseerde Drokasov, want Pavel heeft zelf mij zijn fiat gegeven.

- Zijn Polski Fiat?

- Zijn toestemming.

- Zijn toestemming.

- Dat zei ik.

Ze keek peinzend. Hij keek peinzend terug. Gelukkig had Drokasovs stappenplan rekening met dit oponthoud gegeven. Hij gaf met zijn voet een schopje tegen het been van Dripinin. Die wist wat hem te doen stond. Zijn ranke hand raakte even haar hand aan en hij zei:

- Ah, joh, het duurt maar een paar tellen.

Ze aarzelde nog even voor de vorm maar de ranke hand had zijn uitwerking niet gemist want ze zei:

- U heeft een half uurtje.

Drokasovs stappenplan voorzag in een wandeltempo van kunstexperts (soms stilstaand voor een kunstwerk met vuist onder de kin). Zo kwamen ze na een kwartiertje in het zaaltje met De dame met de hermelijn. Dripinin begon meteen met het schroevendraaierswerk. Drokasov zette een bord neer met de tekst: 'Uitleg kunstexperts hier'. Het ging als van een leien dakje want er verscheen geen enkele bezoeker.

Na enkele minuten verscheen een oud mannetje. Hij bleef pal voor Drokasov stilstaan, bekeek hem, drukte zijn bril tegen het neusbrugbotje, bekeek het bordje, drukte wederom de bril aan, en ging op de enige bank in het zaaltje zitten.

Hierna verschenen nog vier personen. Een oudere vrouw met een nietszeggend gezicht, een meisje van een jaar of zestien, en een volwassen jongeman met zijn vijfjarig zoontje, dat op vreemde manier zijn benen kruiste.

Er kwam een jongedame binnenzeilen en ze liep meteen op hem af. Drokasov handen sopten onmiddellijk van zenuwen maar ze was alleen

maar op zoek naar het beste restaurant van de stad. Drokasov improviseerde kundig dat hij kunstconnaisseur was en geen eetconnaisseur. De jongedame zei dat eten heel belangrijk is voor een mens, dat Drokasov daar eens over zou moeten nadenken, want canvas kun je niet eten in tijden van hongersnood. Daarna liep ze door. (4)

Dripinin had het alarm intussen gedemonteerd, haalde het doek van al zijn haakjes, en hield het als een professionele veilingmedewerker voor hem, zodat de bezoekers er goed naar konden kijken. Ook dat was uit ten treuren geoefend. Drokasov schraapte zijn keel en begon zijn toespraak.

- Dit is het schilderij De dame met de hermelijn.

- Razend interessant, zei de vader.

- Het is een mooi schilderij zoals u ziet. Geschilderd in 1641 door Leonardo da Vinci, die ook nog uitvinder en architect was. Hij leefde van 1610 tot 1650 in Italië. De rest van zijn leven in Frankrijk. Hij ging dood op een zaterdag. Hij probeerde een vliegtuig te ontwerpen. Dat lukte niet.

Na een korte pauze vroeg hij:

- Heeft iemand wat te vragen?

Het jongetje stak zijn hand op.

- Ja?

- Hoe lang duurt dit?

- Hoezo?

- Ik moet plassen.

- Misschien is het al afgelopen, zei Drokasov hoopvol.

De mevrouw met het nietszeggend gezicht ineens stond op en verliet het zaaltje, waarbij ze door iedereen werd nagestaard.

- Nou, zei de vader, ik heb wel een vraag.

- En dat is?

- Waarom moet je insemelsnaam een schilderij losmaken als je tips geeft?

- Ik ben ook gespecialiseerd in achterkanten van schilderijen. Ik hou ook van de feitjes achter de schermen. Als een katje dat speels alles onderzoekt.

Als een anafabeet die leert lezen. Als een kampioen hardlopen die ook wil fietsen.

- Razend interessant.

Drokasov begon de vader in zich op te nemen en vreesde hem plots hevig. Zijn handen werden klef.

- Ik moet plassen, zei het jongetje.

Drokasov kon het jongetje wel kussen maar vader zei dat het grut zijn snater moest houden. Hij vroeg:

- Wattistur dan zo bijzonder aan deze achterkant?

- Ppaa.

- Houd je snater. U niet hoor, razend interessant wat u vertelt.

Hij keek vriendelijk naar Drokasov, wiens handen en voeten in rap tempo soppender werden. Hij gaf Dripinin de opdracht de lijst om te draaien. Dat vond Dripinin nog niet zo eenvoudig. Eerst liep hij een rondje van driehonderdzestig graden om erachter te komen dat hij er precies hetzelfde voor stond. Daarna zette hij het doek neer en slaagde hij erin als een volbloed neef van Charlie Chaplin er zelf omheen te lopen. Daarna draaide hij zich om. Drokasov probeerde een blik te trekken dat uitdrukte hoe gewoon het was dat kunstexperts zulke capriolen uithalen.

- Je kunt meteen zien dat dit een typische achterkant is van Da Vinci, legde Drokasov uit. Het is het typische linnen dat Da Vinci altijd gebruikte. Verder zie je de typische lijst, die je vooral heel typisch kunt noemen, voor hem, zijn stijl en zijn werk.

Dripinin was erg onder de indruk van zijn maat bij wie er niettemin meer zweet uitgutste dan bij de winnaar van de vierhonderd meter hardlopen bij de Olympische Spelen (ongeacht welk jaar). Improviseren is ook een vak.

- Dit linnen heeft ook een typische vorm, ging Drokasov verder, het is rechthoekig, wat natuurlijk erg typisch is voor Da Vinci, zijn stijl en zijn werk. Ze hebben wel eens gezegd dat rond linnen typisch was voor hem. Dat is onjuist. Het rechthoekige is typisch voor hem. Alhoewel er misschien ook wat ronde doeken zijn verschenen met zijn werk, in tweede of derde

druk bijvoorbeeld. Da Vinci heeft zelf nooit rond linnen gebruikt, wat men ook beweert. Hij hield het altijd rechthoekig, wat typisch voor zijn werk, zijn stijl en rechthoekige schilderijen in het algemeen genoemd kan worden.

Er volgde geen razend interessant, er was slechts ontzetting op het gezicht van de vader, waarvoor een beter chroniqueur aangesteld zou moeten worden om het te registreren. De man stond op en sleurde het ventje achter zich aan.

- In een museumzaal, Alex?

- Maar ppaa, kadnog...

De twee lieten een geel plasje achter waar de overige aanwezigen een moment naar staarden.

- Mooi, zei Drokasov mijmerend. Geen vragen meer?

- Jawel, zei het oude mannetje.

- U heeft een vraag. Een vraag die vast niet moeilijk is. Stelt u hem maar, die vraag van u.

- Waar heeft u gestudeerd?

- Ik?

- Nee, Da Vinci.

- Valt op te zoeken.

- Natuurlijk u!

- Toch.

- U is een parodie op een kunstkenner. Misschien is dit dadaïsme, zou kunnen. Heb ik al een tijd niet meer gezien. Hoe dan ook ben ik benieuwd waar u die kennis van lik me vestje heeft opgedaan.

- Ik ben autodidact en een beetje studie en zo van die dingen, zei Drokasov bedremmeld.

Het oude mannetje schaterde.

- Zal ik het dan maar invullen? Ik hoor een Kaliningradisch accent. Dat wilt u toch niet ontkennen? Ik neem aan dat u op de universiteit van Kaliningrad heeft gezeten. U knikt, zie ik, dat doet me deugd want ik ben daar leraar geweest. Uw gezicht komt mij niet bekend voor terwijl ik daar

toch erg lang heb gewerkt, vijftig jaar op de kop af, en mijn geheugen is fenomenaal, ik heb daarmee wedstrijden gewonnen.

Alleen door zijn arm vast te grijpen, hield Drokasov controle over het beven.

- Meneer, heeft u daar gestudeerd te ja of te nee?

- Te ja.

Drokasov zuchtte diep en dat kon hij best goed. Hij zei daarna:

- Ik heb er gestudeerd, op de Kaliningradse universiteit, psies wat u zegt, en ik ben er trots op.

- Wanneer zat u op de opleiding?

- In 1990 zo om en nabij.

- Moet u Arik Rekman kennen.

- Arik Rekman?

- Van de schelpen.

- Van de schelpen?

- Arik Rekman van de schelpen.

Drokasov had gelukkig in zijn stappenplan ook stukken geschreven over improviseren. Je moest meefantaseren, had hij zelf geschreven.

- Die schelpen, die zo beroemd waren in heel Kaliningrad, die schelpen, ja, zúlke recensies gehad.

Drokasov maakte een gebaar alsof hij een enorme vis had gevangen. Dat gebaar veranderde in een imitatie van een ineenvouwende accordeon toen de oude man een onwaarschijnlijke brul voortbracht. Het leek als een kanon uit hem te komen. Het was honderd karaats geschater. Het mannetje stond op en al schaterend bereikte hij de uitgang van het zaaltje. Daar riep hij:

- Arik Rekman heeft alleen in mijn duim bestaan!

Het gelach stierf langzaam weg, eerst werd het een echo, daarna een echo van een echo, daarna een echo van een echo van een echo en daarna hoorde je niets meer.

Drokasov kwam van totale verbijstering terug in de werkelijkheid. Hij zag het meisje als enig overgebleven bezoeker zitten en kreeg ineens weer hoop.

- Waarom zei je niets over Mona Lisa? vroeg ze met een lelijk stemmetje.

- Dat lijkt?

Haar ogen werden groot. Je zou zeggen van ontzetting. Dat deed Drokasov ineens beseffen dat het om een gevoelig meisje ging en dat hij beter op zijn woorden moest letten. Hij knielde voor haar neer en zei zo vriendelijk als hij kon:

- Er heeft vast wat moois geschuld in dat mens. Maar ze is ruim driehonderd jaar dood. Het lijkt mij daarom een keer tijd dat ze haar onder de grond stoppen. Al met al was het natuurlijk niet zo hygiënisch – ik bedoel netjes – om die vrouw zo lang te laten hangen. Als ze niet al uit elkaar is gedonderd. Vermoedelijk hebben ze er een mand onder gezet maar dan moet je nog niet denken aan al de vliegen die dat aantrekt. Kunst trekt sowieso heel wat vieze beesten aan. Een raar wereldje. Kun je je beter niet mee inlaten.

Ze vloog huilend weg. Toen was het zaaltje leeg. Juist gingen Drokasovs gedachten richting glorie, tot het lastige baliedametje binnen kwam zeilen.

- Kwamskijken.

Ze haalde een zakdoek uit haar zak, vuurde er een niessalvo in af, schrobde de restanten, bekeek Dripinin die nog steeds met de achterkant van het doek naar voren stond en zei:

- Pavel de codes gegeven?

- Ja, ja, zei Drokasov, Pavel had dat gedaan, die oude rukker.

- Oude rukker?

- Ook kunstexperts rukken wel eens, mengde Dripinin zich weer eens ongevraagd in het gesprek.

- Laat me koud, zei het dametje. Hang het doek maar weer snel op aahuubee. Morgen ga ik navragen van die codes. Pavel wil ons niet eens

vertellen waar het sleuteltje ligt van de koffiemachine en dat geeft hij zo ineens...

- Ik wacht liever nog even... zei Drokasov.

- Hang op.

Het dametje vuurde weer een nieuwe niessalvo af. Drokasov had de tegenwoordigheid van geest om haar gezondheid te wensen, hopende tijd te rekken.

- Dank u maar hangt het doek nu op, meneer de vreemde kunstexpert, anders voel ik mij gedwongen om deze of gene politiedienst te alarmeren.

Het dametje ging op het bankje zitten.

- Pavel...

- Nú. Geen improvisatie esfeepee.

Drokasov besefte dat hij kon Pavelzeggen wat hij wilde, maar het dametje zou alleen uitgeschakeld worden als er een klap op haar schedeldak gegeven zou worden. Dat deel van het criminele werk vond Drokasov het vervelendst. Zelf ontving hij ook niet graag een klap op zijn schedeldak.

Drokasov durfde het dametje niet meer aan te kijken. Hij voelde zich als het jongetje dat vroeger in de hoek moest staan bij de juf Wiskunde. Vreemd genoeg werd dat later in zijn leven een erotische fantasie, waar hij nog nooit iemand van deelgenoot had gemaakt. Dat was zijn, Drokasov's, eigen geheimpje.

Zwijgend brachten ze het doek weer op zijn plaats en vertrokken met lege handen, hoewel in twee ervan entree geheven kon worden om te baden.

10 MOMENT VAN DE WAARHEID

De ochtendzon deed alle moeite om via kiertjes hier en daar het rode velours te passeren en zo een beetje levendigheid in de kamer te brengen. Streepjes licht flitsten over het vloerkleed. De temperatuur liep op. Het scheen Drokasov niet te deren. Het stoeltje waar hij op zat begon zijn lijvige bilvormen permanent te vormen op het kussen.

Hij vocht tegen alle depressies die in zijn hersenpan om aandacht vroegen. Hij besprak dingen met zichzelf als: Hoe kan het toch dat het altijd zo afloopt met mij? en: Waarom kan de wereld mijn genie niet op waarde schatten? en: Waarom heeft het me in mijn leven echt nog nooit meegezeten, potverdorie?

Hij kon toch geen schets gaan maken van alles wat er eventueel zou kunnen gebeuren?

Ineens sloeg hij met zijn gebalde vuist op tafel.

Hij besloot: ik ga wel noteren wat er eventueel zou kunnen gebeuren.

Als het tijd moet kosten, dan moet het maar. Wat is tijd? Tijd is bedacht door waanzinnigen. Jaren doen er niet toe, maanden ook niet, en dagen maar een beetje.

Hij pakte een pen en was vanaf dat moment niet meer aanspreekbaar.

Dripinin vermaakte zich een poosje door in de lobby Emma te lezen. Het was wederom een felle strijd tussen zijn ogen en de letters maar hij wist het tweede hoofdstuk uit te krijgen, waarna hij zeker wist dat hij verliefd was op Emma, ook al zaten er wel wat jaren tussen hen.

Hij liet het boek op zijn buik vallen. Zo lodderig was hij geworden van de inspanningen dat hij zijn ogen sloot. Die waren maar nauwelijks dicht toen iemand naast hem op het bankje neerplofte en zei:

- Koppelaarster hè.

Dripinin opende zijn ogen en zag een vrouw die wat ouder was maar wel vrijbaar voor hem.

- Stom mens, Emma, zei de vrouw, wil zich met iedereen bemoeien, nou denk ik bmoei je met je eigen zaken.

- Ik dacht dat dat wel meeviel, zei Dripinin.

- O nee, echtun intrigante, zij.

- Echt?

- Ga maar na: Harriet mag van haar niet met die of die. Het is toch zeker haar zaak niet met wie Harriet wil vrijen. Zelf belazert ze ook een stuk of wat mannen.

- Ik vind Emma mooi, zei Dripinin.

- En dan die onzin over liefde!

- Onzin?

- Niemand zegt laten we vrijen.

- Ik miste al iets ja.

- Nee eerst jaren om elkaar heen dansen, dan halsoverkop de liefde bekennen, en zo serieus dat ze zelfmoord willen plegen als het niet wederzijds is. Ik denk: het is maar een beetje seks waar het allemaal om gaat. Je kunt dat toch ook aan elkaar vragen.

- Zoals: zullen wij vrijen, vroeg Dripinin.

- Schrikt het je niet af dat ik de vrouw van de hotelbaas ben?

- Al ben je de vrouw van de paus.

- Die heeft geen vrouw.

- Dan nog.

Ze gooide haar lippen schuin over de zijne. Dripinin liet zich niet kennen en werkte zijn tong in haar huid. Hij likte haar kiezen van de binnenkant af.

Ze pakte hem bij de hand en ze verdwenen door een vliegengordijn achter de balie.

Twee uur later werd er aangeklopt bij Drokasov, die intussen 149 pagina's had gevuld met zijn hanenpotenhandschrift. Drokasov deed open en zag de hotelbaas voor hem staan. Een type kenner van paddensoorten en verzamelaar van sigarenbandjes. Maar het was geen moeilijke vent, wist

Drokasov, en dat kwam goed uit, want ze hadden nog maar voor een dag geld.

Drokasov begon rondjes door de kamer te lopen alsof hij naar iets op zoek was. Zonder de man aan te kijken, zei hij:

- Ik kom u later betalen, straks. Later is een vaag begrip. Dat weet ik. Maar het zal niet lang duren. Eerlijk. Echt. Later.

Tot zijn verbazing hoorde hij zachtjes pluf. Dat was het geluid van de hotelbaas die zich op het bed had laten vallen, zag hij toen hij zich omdraaide. De man wees op het raam en zei toen:

- Doezzopen.

Drokasov voldeed aan de opdracht, waarna de kamer de zuurstof dankbaar in zich opzoog. De man wees naar een stoel en Drokasov begreep dat hij erop moest gaan zitten.

- Ik zal maar terzake komen, zei de hotelbaas die een mooie basbrom in zijn stem had. Uw medehuurder is volgens mijn gegevens eh...

Hij haalde een briefje uit zijn vestzak en plantte een leesbril op de daarvoor ontworpen plaats.

- De heer I.M. Dripinin.

De leesbril ging weer af.

- Mijn compagnon, vulde Drokasov vlijtig aan (hij vervloekte zichzelf niet meer op hem te hebben gelet).

- Deze I. M. Dripinin heb ik zo'n [leesbril op, kijken op klokje, leesbril weer af] vijftien minuten geleden naakt uit mijn slaapkamer zien komen, de wc inglippend. Daarna hoorde ik haar, dus mijn vrouw, zeggen: 'Laat je paaltje niet bevriezen'. Nou kan daar weinig misverstand over bestaan, denk ik. Het zal niet betekenen dat ze het over bijvoorbeeld ganzenborden heeft. Dat zou ook nergens op slaan. Alleen als ze op de wc ganzenborden. Bovendien heeft ganzenborden geen paaltjes maar poppetjes. Ik ken helemaal geen spelletje met paaltjes. Ja Cricket. Maar dat lukt niet binnen. Net als honkbal in een slaapkamer. Nou zie ik mijn kamer wel als honk maar niet zo, ziet u? Niet dat deze opmerking van mijn vrouw trouwens hout sneed want het vriest niet in de zomer. Maar dat terzijde.

De hotelbaas schraapte zijn keel.

- Nu bent u een goede klant van ons, meneer Drokasov.

- O... zei Drokasov, maar... maar ik ben de eerste om mijn diepe, diepe excuses te maken... en dan bedoel ik ook de moeder van alle excuses... en ik zal hem een optater geven die hij nooit zal vergeten... en dan zullen we onmiddellijk vertrekken... en dan zullen we u en uw vrouw voor altijd met rust laten... en tot onze dood zal u ons niet meer zien...

- Kalm aan, zei de hotelbaas die niet zeker wist waar hij in de rommelige kamer zijn blik moest laten, ik wil dit fienassjeel regelen.

- Fienassjeel? herhaalde Drokasov.

Onmiddellijk stond Drokasov op, haalde uit zijn portemonnee wat biljetten, en wierp die achteloos op het bed. Het waren drie vijf euro biljetten en de indruk die deze dramatisch bedoelde scène moest maken viel tegen.

- Ik ga niet verder dan tien procent, zei hij.

- Tien procent van wat?

- Van de hotelrekening.

- Ik dacht meer aan de hele hotelrekening, zei de hotelbaas.

- De hele? brulde Drokasov. De hele? Wat bedoelt u met de hele?

Drokasov nam een slokje water, ging weer zitten, staarde naar de televisie die uitstond en zei:

- Vreemdgaan overkomt iedereen in de maatschappij tegenwoordig. Bovendien als uw vrouw niet zo geil was geweest dan was dit in de eerste plaats...

- Ho ho ho, ik begrijp niet waar u het over heeft, onderbrak de hotelbaas hem. Het lijkt mij dat u eerst goed nadenkt of u wilt dat u en uw vriend hier op onze kosten logeren.

- Op uw kosten? herhaalde Drokasov.

- Zolang uw vriend elke dag mijn vrouw wil verwennen natuurlijk.

- Masseren?

- Seks natuurlijk.

- Elke dag?

- Duurt maar minuutje of twintig, zei de hotelbaas.

- Ja ja.

Het leek alsof Drokasov diep nadacht over dit voorstel maar hij probeerde slechts de vreugdevolle gevoelens te temmen.

- Met ontbijt?

- Spreekt vanzelf.

- Nou oké.

Drokasov en de hotelbaas stonden op en schudden handen op de deal, op zijn Russisch met vier handen. Dat oogt immers een stuk ernstiger dan met twee handen.

Ze lieten hun handen los en gingen weer zitten waar ze zaten. De hotelbaas legde uit dat hij al jaren geen seks meer had met zijn vrouw en dat ze voor kinderen en zaken bij elkaar bleven. Er waren perioden dat zijn vrouw zo graag wilde vrijen dat hij er een gigolo bij moest halen. Aangezien die tegenwoordig hun reiskosten en BTW doorrekenden, kwam het hem beter uit als hij op deze manier zijn vrouw wat liefde kon schenken.

- U bent dus niet boos? zei Drokasov toch voor de zekerheid.

- Boos? zei de hoteleigenaar verbaasd.

De hotelbaas stond op van het bed, gaapte en zei:

- Hoe lang bent u van plan om hier te blijven?

Drokasov rekende op nog een week en misschien wel langer. Wel zou het kunnen dat ze plotseling moesten vertrekken.

- Dat zien we dan wel weer, zei de hotelbaas die zich uitrekte. Laten we in godsnaam niet ons leven tot in de kist volplannen. Ik zie ze zo vaak, die mensen. Netjes, beschaafd, maar weten precies wat ze doen over tien hele jaren. Zijn ze dus toch gek. Ze hebben een baan in plaats van een leven. Ze zijn een cv in plaats van een mens. Waar is de mens gebleven die iets durft en dan vloekt als het misgaat? We zijn zo saai geworden. Murw gebeukt door gladder marketingjongens. Ik zal er op mijn manier ook wel mijn steentje aan bijgedragen hebben. Als er iemand niet heilig is, ben ik het wel.

Hij herhaalde de laatste zin nog eens, maar gedempt.

Daarna gaf hij de geestelijk afgedwaalde Drokasov plotseling een klap op diens schouder die in andere culturen als agressieve handeling uitgelegd zou kunnen worden en verliet de kamer.

Drokasov keek uit het raam, dacht niet aan Ludmilla, en ging daarna verder met het plan.

Het nieuwe stappenplan was zo uitvoerig dat die gegarandeerd alle eerdere voorbereidingen op diefstallen overtrof. Bijna nonstop zat Drokasov eraan te werken, en onderbrak slechts zijn werk als zijn hand kramp had.

Het werk was minstens zo curieus als pak hem beet De heerser van Macchiavelli. Het zou Drokasov misschien fortuin zou hebben gebracht als hij ermee naar een uitgever was gegaan. Drokasov had alleen geen benul van letterkunde.

Het nieuwe boekwerk was na deze marathonschrijfsessie 's ochtends klaar. Bij elke scène van de roof had Drokasov talloze niet te voorspellen zaken verzonnen. Een voorbeeld: Drokasov verzoon dat een 'sujet' opdook terwijl ze het schilderij aan het demonteren waren, en dat hij reageerde met:

Factor x1) een heupzwaai

Factor x2) het meedelen van de frase: rot op.

Factor x3) met een ijzeren staaf dreigende gebaren maken

Factor x4) een waarschuwing dat bij voortdurende onderbreking van de werkzaamheden de rechter zou worden ingeschakeld.

En verder tot Factor x25).

Alleen al bij de eerste factor verzoon Drokasov tegenreacties als:

Factor x26) de heupzwaai wordt geblokkeerd

Factor x27) de opponent maakt er zelf een

Factor x28) opponent raakt bewusteloos

Factor x29) opponent wrikt zich los en kiest het hazenpad

Factor x30) opponent roept heel hard 'Help' en dient het zwijgen te worden opgelegd.

En zo verder tot Factor x67.

Waarna Factor x26 weer te maken kreeg met nieuwe onvoorspelbare mogelijkheden, zoals:

Factor x502) Hij valt op mij en ik raak bewusteloos waarna hij de directie inlicht

Factor x503) tijdens de worsteling komt een tweede sujet op het podium, die meteen op de scène afduikt

Factor x504) opponent zegt: ik ben pacifist

Factor X505) Dripinin laat een scheet waar de opponent van schrikt en hij rent weg.

En zo verder tot Factor x519.

Waarna we weer bij Factor x502 de draad oppakken. Factor x2088: we doen alsof onze neuzen bloeden (figuurlijk), factor x2089: we doen alsof onze neuzen bloeden (letterlijk), factor x2090: we zeggen dat we verdwaalde bokkers zijn, factor x2091: we slaan iedereen in elkaar, en zo verder tot factor 3012.

Dit is dus slechts een scène en een mogelijke reactie daarop.

Maar er was ook nog buitenonderzoek nodig. Dus greep Drokasov Dripinin na diens douche bij zijn kladden.

Genoteerd werden onder andere: de opening- en sluitingstijden van de bakkerij aan de overkant van de straat. De (geschatte) maten, gewichten en leeftijden van de medewerkers van die bakkerij maar ook die van het meubelzaakje ernaast. De wandelroute van het bejaarde heertje dat hier dagelijks zijn hond kwam uitlaten (Clifford genaamd). De frequentie van de fietsbel die een man 's ochtends liet horen om de bakker te groeten. Het aantal minnaars waarmee een bonte dame passeerde (hun maten en gewichten waren niet zo belangrijk maar ze noteerden ze toch). Het aantal witte en bruine broden dat werd uitgeladen voor de nabijgelegen supermarkt en vervolgens ook het aantal melkpakken, potten bruine en witte bonen, tot de dozen scharreleieren aan toe. De titel van het toneelstuk (De twaalf stoelen) dat in de omgeving werd uitgevoerd, inclusief namen van acteurs, hun maten, gewichten en leeftijden (geschat).

Zodra Dripinin ook maar een keer opperde wat tellen van melkpakken te maken had met het stelen van een schilderij, werd zijn mond gesnoerd door Drokasov, die zei dat hij nóg maar de helft noteerde van wat hij eigenlijk wilde.

Vervolgens het museum. Geteld werden alle wc-potten, wc-borstels, rollen toiletpapier, stukjes zeep (waarbij Drokasov boos werd omdat Dripinin een stuk over het hoofd zag), graffiti's op de wc-deuren. Dan waren dit alleen nog maar de wc's. Uiteraard werden van alle werknemers namen, maten, gewichten en leeftijden genoteerd, geschat tot op tienden achter de komma.

Natuurlijk werd ook een inventaris gemaakt van alle kunstwerken die in het museum hingen met namen van schilders én zo mogelijk hun geboortedatum en plaats. Hier en daar ontdekten ze enige flagrante missers. Opvallend was bijvoorbeeld het werk dat aan Thomas Tobczak werd toegeschreven hoewel hij in het jaar dat op de lijst prijkte al vijfenzeventig jaren dood was. De signatuur van het werk was duidelijk niet de zijne.

Verder signaleerden ze een niet verklaarbaar verschil in de formaten bordjes en lettertypen, die niet anders dan op het conto van de willekeur kon worden toegeschreven. Er werd niets mee gedaan, hoewel het een aardig bijverdienste had kunnen opleveren als de fouten waren uitgewerkt op de computer, geprint, en vervolgens met een strikje erom bij de directeur ingeleverd.

Hierna was het tijd voor een plattegrond, dat vermoedelijk onovertroffen is in zijn exactheid. Zelfs op de architectenpapieren zal niet zo gedetailleerd het aantal haakjes in de garderobe zijn genoteerd. Het tweetal registreerde ook de routes van de bejaarde dametjes, hoe vaak ze daarbij gaapten of in hun neuzen visten.

Drokasov en Dripinin waren vakmannen genoeg om bij dit alles niet te veel in het oog te lopen.

Een nieuw schrift werd geopend om alles, maar dan ook alles te registreren over wat er in het zaaltje van De dame met de hermelijn te vinden

viel. Alle stopcontacten, kauwgomvlekjes en lampjes werden geteld, als wel het gemiddeld aantal passanten per uur, wat een dodelijk saai turfwerkje was en daarom Drokasov op zich nam. Dripinin kreeg vrijaf en greep die met beide handen aan om nog een heel hoofdstuk uit Emma te lezen.

Drokasov ontdekte terloops dat het personeel van het museum werkelijk zich een ongeluk roddelde over elkaar. Jammer dat hij geen idee had wat hij met deze informatie kon doen. Had hij alle gesprekken opgenomen, dan had hij een interessant psychologisch experiment over roddel kunnen maken, vergezeld gaand van staafdiagrammen en mooie conclusies. Helaas was hij ook daarin niet geïnteresseerd.

Hierna werd het laatste restjes ruimte in het schrift gevuld met notities over loodgieters, die de volgende dekmantel zouden worden. Ze volgden een groep loodgieters op geringe afstand en noteerden alle gebaren, handelingen en typische taal (zoals 'Koalere, wat een pokkesodemieter, die drieliplkop'). Ze kochten zelf een paar loodgieterspakken en ook obscene plaatjes voor op de werkkist.

's Avonds was al dit werk achter de rug en konden ze rustig naar het Rynek wandelen, waar ze met de vader van Dripinin en diens vriendin hadden afgesproken. Die waren hier toevallig op vakantie en vader had via sms contact gevonden met zijn zoon.

Het Rynek was s' avonds weer helemaal anders. Maangele straten, rozige lantaarnpalen, kinderkopjesstraten vol sigarettenpeuken in de gootjes. Een honderdtal struinende en giechelende mensen.

Dripinin's vader en vriendin waren dommer dan Dripinin zelf, en die kon ze op verrukkelijke wijze in de maling nemen, waar Drokasov zich soms niet kon laten om Dripinin én de ouders op verrukkelijke wijze in de maling te nemen, maar het hoogtepunt was een ober die bloedserius zei dat er in Krakau zitbelasting werd geheven van tien procent op de totale som. Die Krakauers, mopperde de betalende Drokasov.

Ze dronken na dit etentje een biertje op een terras van het Rynek (Drokasov cola) en genoten van de zomeravondzinding.

Minder leuk waren de gesprekken tussen Dripinin en zijn vader, die nogal onder de invloed van zijn vriendin stond. De vriendin meldde telkens dat Dripinin een of andere belofte nog niet had waargemaakt, waarna zijn vader zei: 'Waarom heb je die nog niet waargemaakt?' De kat van de burens laten steriliseren, het cement voor het oprijlaantje laten storten, de spleet in de deur van de garage vullen met vloeibaar hout, het afmaken van het buitentoilet, dat was zo wat de revue passeerde aan niet waargemaakte beloftes.

- En dan het tuinhuisje? zei de vriendin. Hoe zit het met het tuinhuisje?

- Ja, zei de vader, dat heb je ook nog nooit gedaan.

- Ja, zei Dripinin, maar ik heb werk, ik heb weinig tijd.

- Dat zeg je de hele avond al, zei de vriendin, wat voor werk is het dan wel?

- Gewoon, zei Dripinin, een kraak.

Alle waarschuwingssensoren bij de ingeslapen Drokasov vlogen aan.

- Heel juist, zei de vader, het is dat ik zelf te oud ben.

- Zo oud ben je nog niet hoor, moppie, zei de vriendin.

- Vierenzestig, zei de vader.

- Je bent nooit te oud om te leren, zei Dripinin.

- Nee, nee, zei de vader, mijn tijd is geweest. Wat gaan jullie stelen?

- Een schilderij, zei Dripinin.

Evgenij begon te rochelen.

- Levert dat zoveel op? vroeg de vriendin verbaasd.

- Miljoenen, zei Dripinin.

- Hij overdrijft, zei de vader tegen zijn vriendin, doet ie altijd.

- Nee echt, Evgenij, miljoenen toch hè.

Drokasov zei:

- Aardig wat.

- Een paar miljoen zou niet slecht zijn, dacht de vriendin hardop na, dan kun je eindelijk ons tuinhuisje afmaken.

- Ik koop het mooiste tuinhuisje dat jullie ooit hebben gezien, zei Dripinin die vervolgens weer een boel andere dingen ging beloven, zoals

een rozentuin en een wijngaard. En omdat hij alles wist over stoelen, zou hij een paar mooie uitzoeken voor de tuin.

Beneveld geraakt door de mooiste tuin die ze ooit zouden zien, vertrokken de vader en zijn vriendin in uitstekende stemming naar hun hotel. Morgenvroeg zouden ze naar Zakopane reizen.

De twee dieven liepen naar huis. Ze klopten aan bij de hotelbaas want er moest nog een klus geklaard worden. Die vroeg of hij bij Drokasov kon tv-kijken zolang het duurde. Dat kon wel, wat Drokasov betrof, die meekeek. Dripinin kwam er later bij zitten, maar de hotelbaas zat zo in de film dat hij bleef zitten. De drie mannen keken de hele avond samen naar een misdaadfilm van een Amerikaanse komedieregisseur. Ze schaterden soms wel en soms niet. Dripinin genoot van het feit dat stoelen een belangrijke rol in de film hadden. Na het einde gaapte de hotelbaas, wenste zijn huurders een goede nacht, en vertrok, en de twee gingen ook naar bed.

Op dinsdagochtend 24 augustus beloofde de blauwe ochtend een prachtige dag. Twee niet van echt te onderscheiden loodgieters stonden voor de ingang van het museum. Geen snorren en baarden, omdat de meeste loodgieters volgens hun onderzoek kaal zijn. Dripinins bos krullen had er aan moeten geloven.

Ze stonden twintig meter van de ingang van het museum. Daar wachtten ze op de aankomst van dametje R., die altijd klokslag kwart over negen arriveerde. Daarna volgde gewoonlijk gehaast de rest van het personeel tot kwart voor tien, wanneer de deuren werden geopend.

Het was rustig in de straat.

Een dag ervoor hadden ze de wc van het museum laten verstoppert met een stuk plastic. De voorbereiding ging zo ver dat Drokasov hun mobiele telefoonnummer in de agenda bij de loodgieters had gezet. Hij was zelfs zo brutaal geweest om zelf in de agenda te schrijven (in het handschrift van Pavel) dat de wc verstopt was en de loodgieters gebeld moesten worden, dat door te strepen, en erachter het woord 'voldaan' te zetten.

Ze hadden opgemerkt dat tussen kwart voor tien en tien voor tien nooit iemand in het zaaltje met De dame met de hermelijn was, in welke tijd Dripinin het schilderij makkelijk kon losmaken, dat ze, nog steeds volgens het originele recept, via het wc-raampje naar buiten zouden werken, waarvandaan ze op het dak zouden klimmen, en via een touwladder (dat ze in de gereedschapskist hadden verstopt) veertig meter verderop, naast het pand van de kruidenier, zouden afdalen.

Drokov had zichzelf al honderden malen de handelingen zien verrichten en al die keren ging het goed.

Niettemin begon het om tien voor half tien ineens te knagen bij Drokov.

Dametje R. kon natuurlijk wel eens te laat arriveren. Een tram kan vertraging hebben, ze kan haar voet gestoten hebben, haar kat was misschien onvindbaar.

Toen er om half tien nog niemand was, was de rust bij Drokov zoek. Hoe, in vredesnaam, had dametje R. een kwartier vertraging kunnen oplopen? En de rest?

Dripinin haalde hem uit zijn overpeinzing.

- Hé, Evgenij, de bakker is nog niet open, waar die mooie vrouw werkt met die lieve lach... blond ook nog, mooie laag bij de hals uitgesneden trui heeft ze altijd aan...

- Igor...

- Ik snap niet dat niet veel meer vrouwen zo'n trui dragen.

- Igor... Muil.

Ze hoorden achter hen een snerpend geluid en draaiden zich om. Een man deed gapend de rolluiken van zijn kiosk omhoog. Drokov stootte op hem af, op de voet gevolgd door Dripinin. De man was nog midden in zijn gaap toen de twee voor zijn kiosk stonden en hij leek zijn mond niet meer te kunnen sluiten.

- Is de Derde Wereldoorlog uitgebroken? vroeg Drokov.

De man maakte zijn geeuw af en zei verbaasd:

- O ja? Beginnen ze altijd in Polen, die oorlogen. Kankwel mijn kjoskje sluiten. Niet dat dat zo erg is hoor. Als je weet wat je aan protectie kwijt bent vandaag de dag. Protectie waarvoor? Schurken die geld willen zien. Ja zo kan ik ook aan mijn geld komen. Een dak aanbieden noemen ze dat. Nou, er is niets mis met mijn eigen dakje. Hoe kan ik nu fatsoenlijk...

- En het museum? brulde Drokasov.

- Dat is het museum, zei de kioskman verbaasd.

Drokasov was op zijn beurt verbaasd door deze opmerking.

De man bekeek de loodgietersoutfits en zei:

- Dat jullie zelfs moeten klussen op Sint-Joris-dag. Dat ik moet werken, ja, ik werk altijd, zo is het nu eenmaal met mijn leven. Had ik mijn Bouwkunde maar moeten afmaken. Maar jullie! Treurig dat we zo diep al zijn gezonken, helemaal door die bodem heen, want ze bouwen tegenwoordig van klei als je het mij vraagt. Dat was vroeger wel anders. Toen werden echte gebouwen gebouwd, gebouwen die een tijdje...

- Wat voor dag? zei Drokasov.

- Wat voor dag? herhaalde de kioskman stompzinnig.

- Je zei iets over een dag.

- O, Sint-Jorisdag.

- Wie?

- Sint-Joris, zei de kioskman.

- Wie is dat?

- Hoe moet ik dat weten. Stond in de krant. We hebben te weinig vrije dagen vergeleken met de rest van de Europese Unie. Moet gelijkgetrokken worden. Voor kioskmannen geldt dat natuurlijk niet. Bij ons wordt alleen het stuk touw om onze nek gelijkgetrokken. Ik heb geen vrije dag, nooit. Had ik maar Bouwkunde moeten afmaken. Nu ben ik een wetteloos eiland in deze wereld van snelstromend geld. De kleinste zeespiegelstijging en ik ben overspoeld. Die ellende begint altijd bij mij, de kleine man. Moet je eens voorstellen, ik had pas een verkoopster in dienst. Ik kom terug, zeeft niets verkocht segse. Kseg hoe kan dat nou? Nee, segse, tissegso, niets verkocht. Ik haar ontslaan. Hoor ik later dat ze spullen van een concurrent had

verkocht in mijn kioskje! Kun je dat geloven? Van een concurrent! Ik onmiddellijk naar de pliesie. Maar de pliesie...

De kioskman werd getroffen door de licht-waanzinnige blik van Drokasov en snel veranderde hij van onderwerp.

- Dat moet een stevige jongen zijn die jullie uit zijn lijden gaan verlossen. Zeker bij kapper Pilovski op 47?

- Koalere, wat een pokkesodemieter die drieliipskop, schoot Dripinin ineens te binnen die als dank daarvoor een oorvijs genereerde van zijn maat.

De kioskman vluchtte snel zijn kioskje in, mokkend dat loodgieters onder veel te veel stress stonden tegenwoordig.

Het tweetal droop af.

Drokasov viel thuis op bed neer en deed niets meer.

Dripinin pakte zijn Emma. Nu hij begrepen had dat Emma een snode koppelaarster was, verloor hij interesse in het verhaal.

Tot hij ineens besepte dat hij zelf ook een schurk was. Daardoor stelde hij zichzelf voor dat het toch nog kon boteren tussen Emma en hem.

Vrij gemakkelijk las hij zich door de helft van het boek heen.

Toen ging hij maar weer naar de vrouw van de hotelbaas. Na de plicht bleef Dripinin even zitten kletsen en koffie drinken. De hotelbaas was er ook weer en ze keken televisie. Ze spraken over een vliegtuigramp die net was gebeurd. De hotelbazin was ontroerd en zei snikkend:

- Erg hoor voor die mensen.

- Het zijn driehonderd mensjes op een wereldbevolking van zes miljard, zei de hotelbaas.

- Sesulle maar alle driehonderd je vrienden zijn.

- Zoveel vrienden heb ik niet, zei Dripinin.

- Waarom zouden al mijn vrienden in hetzelfde vliegtuig stappen? vroeg de hotelbaas.

- Als je een feestje geeft.

- Doe ik niet.

- Stel je dat het toch doet.

- Hoe kan ik dat nu stellen als ik het toch niet doe, zei de hotelbaas.

- Met jou valt niet te praten. Ik vind het toch zielig. Jij ook, Igor?

- Het is niet leuk, zei Dripinin tactisch.

- Ik zeg niet dat het niet zielig is, zei de hotelbaas, ik zou ook niet willen dat het mij overkomt, ik zeg alleen dat er per dag veel meer mensen aan kanker of honger of autobotsingen sterven maar die komen niet op televisie. Diesouwe maar eens allemaal in één ongeluk moeten sterven. Wat een aantallen zou je krijgen. Daar huil je nooit om. Dus de vraag is dus: waarom vind je dat zo prettig, huilen om andermans ellende?

- Ik stel me altijd voor dat het mij overkomt. Dan hoop ik ook dat anderen meeleven.

De hotelbaas stond hoofdschuddend op en schonk zichzelf lauwe koffie in. Hij bood Dripinin aan maar die had nog. De hotelbaas plofte neer en de leren bank zei ieuw.

- Als je niet dit journaal had gezien, ging hij toch verder, had je niet zelf hoeven lijden.

- Nou en.

- Geniet liever van de leuke dingetjes.

- Het leven is niet alleen genieten, zei de hotelbazin, er is ook verdriet.

- Alleen als je die wilt zien.

- Veel te naïef.

- Wat vind jij? vroeg de hotelbaas aan Dripinin.

- Het is koud, zei Dripinin.

De hotelbaas stond op om het bovenraampje dicht te doen. Terwijl hij dat deed, zei de hotelbazin:

- Ik ga slapen.

Terug lag Drokasov nog steeds op bed en Dripinin besloot een wandelingetje door de stad te maken. Toevallig kwam hij die leuke blondine tegen, die met een bij de hals laag uitgesneden trui, die hij kende van... Joost mag het weten.

Dat hij met haar in bed kwam, mocht geen verrassing heten. Dat talent had Dripinin nu eenmaal. Zijn beminkunst was zo hoog ontwikkeld dat hij tijdens de seks een touwtje in het haar van zijn vriendin kon doen als dat in zijn gezicht bungelde, of dat hij de kachel, die de kamer ziekelijk heet maakte, uit kon zetten, of dat hij zijn sokken, die hij in zijn enthousiasme vergeten was af te doen, uitkreeg, en allemaal zonder dat zijn partner het merkte.

Na het nummertje luisterden ze naar een andere op de radio.

- Vind je me mooi? vroeg de blondine.
- Je bent blond, zei hij, is dat niet genoeg?
- Ik wil het gewoon weten.
- Ik vind alle vrouwen mooi.
- Flauw antwoord.
- Het is wel waar.
- Alle mannen zeggen dat.
- Niet de mannen die van mannen houden.
- Haha.
- Waarom is dat eigenlijk?
- Wat?
- Dat alle vrouwen willen weten of ze mooi worden gevonden.
- Er is veel concurrentie, zei ze.
- Maar ik hoef ook niet steeds te weten dat ik mooi ben.
- Jij bent toch een kerel.
- Dat bedoel ik juist.

Omdat ze er niet uitkwamen, vreeën ze nog maar een keer. Dat was dan drie keer op een dag voor Dripinin, die tevreden was, want ooit had hij zichzelf dat aantal als doelstelling opgelegd als basis voor een gezond leven, wat volgens hem meer met seks te maken had dan met goed eten.

Drokasov was ondertussen opgestaan maar zijn geest nog niet. De hotelkamer was dezelfde als de afgelopen dagen maar toch was de wereld

ineens helemaal veranderd. De hartstocht was weg. De hoop was spoorloos. De wallen onder zijn ogen waren reusachtiger dan ooit.

Voor iemand als Drokasov was de ramp ongeveer hetzelfde geweest als voor een architect die bij de oplevering van een gebouw ontdekt de deuren te zijn vergeten.

Er was maar een oplossing: het op een drinken zetten. Hij trok zijn jas aan en ging naar de stad.

Het zou het tweede stuk in de kraag van Drokasov ooit zijn want hij kan helemaal niet tegen alcohol. De eerste keer kwakte hij na een half biertje tegen de grond en werd hij de volgende ochtend op straat wakker.

Een kroeg in een straat net buiten het centrum werd door hem in orde bevonden om zich in te bezatten. Hij ging aan de tap zitten en bestelde een biertje.

De barman, een man met geblondeerd haar, tapte het biertje met de verrukkelijke routine die barmannen eigen is.

Drokasov sipte wat. Meteen meende hij wat naar zijn hoofd te voelen stijgen.

- Dat is toch geen slok van een kerel? zei de man naast hem lachend.

- Wat voor slokken nemen kerels dan?

- Vorige week nog was er hier een man die vijftien bier bestelde. Hij ging aan een tafeltje zitten en begon te drinken. Hij klokte de eerste naar binnen, de tweede, de derde, en zo door tot de zevende. Toen naar de wc. Keerde terug en ging verder, de achtste, negende, tiende, elfde, twaalfde, dertiende, veertiende, vijftiende. Allemaal zo hop naar binnen. Rekende af en verliet de zaak in normale looppas.

- Dus die man dronk als een kerel? vroeg Drokasov voor de zekerheid.

- Als een peloton kerels!

Drokasov probeerde ook een kerel te zijn en nam een hele slok. Meteen kwam hij in die door hem zo gevreesde roes. Om daar niet aan te hoeven denken, nam hij nog een slok. Daar werd hij niet beter van. Na een derde

slok was hij al bijna dronken naar zijn idee. De bodem leek hem nog een heel eind, terwijl die toch heel nabij was. (7)

Drokov was iemand die last kreeg van een klaaglijke dronk. Daarom zei hij ineens tegen de man naast hem:

- Het is me toch een klotebestaan, dit.
- Ben ik niet met je eens, zei de man.
- Hoesso niet?
- Ik vind het voortreffelijk. Zie mij nu eens achter dit glas bier zitten.

Volstrekt gelukkig.

- Bier is belangrijk, zei de toevallig passerende barman die ook meteen weer wegliep.

- Je moet toch wel mee eens zijn dat het tegen kan zitten? vroeg Drokov.

- Nou het gaat mij allemaal gemakkelijk af. Studie, werken, vrouw, kinderen, familie, geld. Je moet gewoon durven op de juiste momenten.

De man klokte hierna een pilsje weg in twee seconden, zette het lege glas neer naast de andere vijf, die allemaal te herkennen waren aan een unieke bierkleefrandcode. De barman tapte zonder te vragen een nieuw glas en zette het neer. De man concentreerde zich alvorens het soldaat te maken.

- Maar, hield Drokov vol, alles duidt erop dat het goed zou gaan en dan zit het weer tegen, zwiets is toch godsgeklaagd, zwiets?

- Lijkt me niet, zei de man.
- Luister nou naar wakzegman.

- Het is toch niet zo. Teleurstellingen horen bij het leven. Hoe meer je ze hebt, hoe meer je het leven voelt.

- Luister nou, riep Drokov uit (die voor de zekerheid de tap vasthield), miljoenen liggen er voor het oprapen en toch... toch...gaat 't mis. Dat is toch van de ellendigste ellendigheid?

- Nou nee, zei de man, geld maakt niet gelukkig.

Drokov wilde naderbij schuiven, maar bleef zitten zodra hij zich voelde wankelen.

- Zonder geld is er toch niets aan in dit leven?
- Ben ik niet met je eens.
- Waar ben je het wel mee eens! riep Drokasov uit.
- Met Greenpeace, zei de man. Als je liefde geeft aan de natuur, is je leven zinvol.

Drokasov sipte nogmaals en ging zo op in zijn gedachten, dat hij niet zag dat een sujet naast hem plaatsnam.

Het sujet luisterde aandachtig naar het gesprek naast hem. Dat ontspoon zich rondom de kwestie of een fortuin wel of niet noodzakelijk was. De één zei dat een hoop centen op zijn minst erg prettig aanvoelde. De ander zei dat geen cent bezitten het leven intenser maakte dan al het geld op de wereld en intens leven is het mooiste wat er is. De één zei daarop dat nooit slagen in het leven altijd frustrerend is. De ander zei dat succes slechts het topje van een ijsberg is, een illusie, een fata successa morgana. De één zei dat je je ziel moet opofferen om geld te verdienen. De ander zei dat je die juist nodig hebt om aan geld te komen. De één zei dat geld alleen voor gelukkigen was weggelegd. De ander zei dat de ongelukkigen juist de gelukkigen waren want de ongelukkigen beleven het leven intenser. De één zei hierop volgend dat Goethe altijd zou hebben gezegd: 'Pluk het stro niet voordat je het onderste uit de kan hebt'. De ander zei dat hij het onderste best in de kan mag blijven. Je hebt dipjes in je leven en daar moet je niet te zwaar aan tillen. Ja maar toch, brulde de eerste, je moet je goed voorbereiden op een kraak, dat móet. De ander meende dat spontaniteit effectiever was dan alles wat je verstand kon bedenken.

Nu moest hij pissen en hij verliet de bar.

- Kenner van Goethe? vroeg het sujet.
- Hewatte? zei Drokasov.

De man, een man in een wit pak, stak een hand uit en die werd geschud door Drokasov, die meteen erna weer de bar vastgreep.

- Vertelt u mij nog een van Goethe's wijsheden.

- Hrrrrmm... Goethe heeft gezegd eh, dat het niet verstandig is om strootjes te trekken voordat ze rijp zijn.

- Mooi mooi. Weet u er nog één?

- Goethe zei, eh, demp het paard niet eer de gracht zo ver is.

- Interessant! Hoe interessant!

Drokov bekeek de vreemde met scepsis.

- Ik heb zijn verzameld werk gelezen, zei het sujet met een gepaste bromstem, *Gesammelte Werke von Johann Wolfgang Goethe*, Frankfurt 1881, vijftien delen, leren band, beschadigd in de hoeken, maar wie maalt daarom, hoeken zijn maar hoeken.

- Tja, zei Drokov.

- Ik kan mij die opmerkingen van u niet zo goed heugen.

- Uw probleem.

- Wat vond u van zijn Faust?

Drokov had geen benul wie of wat die Faust was. Hij was ook te ver heen (driekwart bier) om alles nog op een rij te hebben.

- Vresulluk.

- Zegt u zoiets.

- Werrukkulluk vresulluk.

- Tja, enorm.

- Vond u der dan van, die Faust? zei Drokov op zijn beurt.

- Niet te eten, zei het sujet en hij trok een vies gezicht.

- Precies, zei Drokov die weer een boertje liet. Te veel rozijnen.

Het onbekende heerschap schoot in de lach.

- Rozijnen in de Faust!

Het sujet lachte luider totdat het een geluidsniveau kreeg dat hoorde bij wat men schateren noemt. Drokov werd nerveus, er druppelde wat vocht op zijn rug, en toen het sujet kalmeerde, gebod deze dat Drokov zijn dorst nog wat meer moest lessen.

Drokov kon niet zelf meer nadenken. Hij goot de inhoud van het glas in een keer naar binnen en lazerde vervolgens van zijn kruk.

De blonde barman begon meteen te mopperen dat 'er weer zo eentje' zijn kroeg moest bezoeken. De man die alles overhad voor Greenpeace kwam terug van de toilet en riep: 'Van één glas! Van één glas!'

Het sujet riep dat hij de knakker wel naar huis zou brengen. Er was niemand die dat in twijfel trok of zin in had zijn gedachten erop los te laten.

Het sujet nam Drokasov op zijn schouders mee naar een hotel, waar niemand van de receptie hem een vraag durfde te stellen over deze merkwaardige gang van zaken. De reden was dat dit sujet eerder op de dag stellig had beweerd dat hij voorzitter was van 'de wereldfederatie van autokuipjes', gezeteld in Oemsk. Hij zei belangrijke connecties te hebben in de hotelwereld. Ook sprak hij voor een Rus opmerkelijk vloeiend Pools en zwaaide achteloos met een mooi pasje. Zo kwamen de hotelmedewerkers tot de conclusie dat het niet anders kon zijn dat deze meneer heel wat moest voorstellen en dat ze hem in elk geval dit boekjaar niets moesten tegenspreken.

Het sujet tilde de heftig snurkende kerel naar de kamer, waar hij hem op bed neerkwakte, en nam plaats in het fauteuil er vlak naast. Drokasov sliep zo vast alsof hij de baarmoeder nooit had verlaten.

13 DE DIEFSTAL

Osja had zich gedoucht, gekleed, gekamd en in de spiegel zich ervan vergewist dat hij er des Osja's uitzag. Daarna wachtte hij een poos tot de snurkfabriek uit Kaliningrad uit zichzelf zou wakker worden. Hij zat in een stoel te mijmeren.

Toen de roes van Drokasov het middaguur dreigde te passeren, werd het hem te gortig. Hij schudde de lelijkerd door elkaar en toen dat niet hielp, gooide hij een plas water over hem heen, en toen dat niet hielp, gilte hij in zijn oor 'Politie!'.

Drokasov werd hijgend wakker. Zijn ogen waren nog forser bewald dan anders. Hij draaide rond in het bed, verdwaasd.

- Mijnheer E.S. Drokasov.

Drokasov keek door de spleten van zijn oogleden naar de persoon op de stoel naast hem. Hij herkende de spottende glimlach vaag.

- Hrrhmmm...

- Mijnheer E.S. Drokasov, laat u mij maar het woord voeren. Uit uw keel zal toch weinig soeps meer komen. Ik nodig u hierbij uit voor het plegen van een misdaad.

- Welke misdaad... hrmmmm...

- Och, wat een matig acteerwerk. De dame met de hermelijn bedoel ik natuurlijk, dat houtgelijstige, in vernis gedoopte, met Leonardo Da Vinci ondertekende kunstwerk, dat de emotionele kracht bezig van een aardbeving.

Drokasov schrok wakker. Hij wreef over zijn hoofd en keek voor de zekerheid of hij misschien zijn hoofd aan het plafond had gestoten maar dat was niet zo. In zijn hoofd sprak de kracht van de kater.

- Laat u het theater maar, meneer Drokasov. U bent bezig met een kraak. Ik heb u zelf zien staan, met moppen, met loodgieterskoffertjes, en met artistieke brillletjes.

Drokasov zweeg als een krachtenloos man.

- Je zou zichzelf eens moeten zien. Een lap vlees, bleek uitgeslagen, een man als een lijk maar levend en met wat katoen eromheen.

Drokasov kuchte slechts.

- Nee, laten we dat liever niet doen. Laten we er geen doekjes om wonden, beste mijnheer E.S. Drokasov. We zijn op hetzelfde moment bezig met hetzelfde. We willen beiden De dame met de hermelijn stelen, of te wel het in 1484 door Leonardo da Vinci vervaardigde portret van Cecilia Gallerani, minnares van Lodovico, die ook de opdracht had gegeven, met een wezel in haar armen, dat 54 bij 40 centimeter groot meet, wat best klein is als je erover nadenkt, en dat zevenenzeventig miljoen euro waard is, al oordelend mannetjes met brilletjes van een verzekeringskantoor. We hebben hetzelfde artikel gelezen en hetzelfde idee gehad.

- Nou en?

- Wees gerust. Ik ben ook maar een kruimelcrimineel zoals jij, E.S. Drokasov. Daarom overleef ik nog steeds. Zoals je weet hebben kleine dingen meer kans tot overleven. De dinosauriërs stierven uit, de zoogdieren bleven.

- Nou en?

- Dus, kortom, enfin, zei Osja Barannov, ga je met mij in zee? Het spreekt voor zich dat je het alleen niet redt.

Drokasov kreeg iets meer zijn ogen open en zijn verstand op orde.

- Hoe hrrmmm... hoe ben je van plan om het schilderij te pakken te krijgen?

- Ik neem dat ding gewoon mee.

- Wat? Hoe?

- Ik verzin wel wat.

Drokasov stond op en verfriste zichzelf bij de wasbak. Hij veegde zijn hoofd af aan zijn trui. Daarna ging hij op de rand van het bed zitten. De man kwam hem als scherpzinnig over. Hij was bang van zijn spottende lach, pretoogjes, zelfverzekerde houding en het witte pak.

- Iedere crimineel heeft toch een krachtig plan? vroeg hij.

- Ik niet, zei Osja die denkbeeldige pluimpjes van zijn sjofele jasje plukte, ik vertrouw op mijn gave.

- Dan doe ik niet mee, zei Drokasov beslist.

Daarop begon de man weer hard te lachen.

- Meesterlijk! Net zo meesterlijk als rozijnen in de Faust!

Osja lachte ineens zo uitbundig dat hij het raam opende om frisse lucht te krijgen en bij te komen. Ineens stond hij weer pal voor Drokasov en zei:

- Weet jij, mijnheer E.S. Drokasov, ik ben een echte netwerker, een moderne boef, die weet wie hij nodig heeft om overeind te blijven. Jij denkt aan je eigen plannen, als een autist. Jij hebt er geen idee van hoe de wereld werkt omdat je zo overtuigd bent van je genialiteit. Nou dat is zo geniaal nog niet, zoals je zelf hebt gemerkt. Je kunt goed turven. Dat is alles. Liever heb ik het dat je je aan mijn zijde schaart. Denk eens in wat voor combinatie dat is, jouw turfkwaliteiten en mijn hersens.

Drokasov voelde zijn knieën knikken en toen hij dat merkte, zei zijn eigen stem in zijn eigen hoofd: kalm aan! Belachelijk dat je zo bang bent van een bluffer!

Daarna dacht hij: Misschien kan ik wel zijn bluftalent wel gebruiken.

- Goed, ik doe mee.

- Jij draait ook snel bij, zei Osja verbaasd. Ach, dat is alleen maar aangenaam. Nu ga ik even een tukje doen en dan kunnen we denk ik over een uurtje dat werkje stelen.

- En mijn maat? zei Drokasov.

Osja maakte een wegwerpgebaar en zei tegen Drokasov dat hij hem kon halen, als ze maar binnen het uur present waren.

**

Ze liepen gedrieën richting het museum, drie kerels die werden gestreeld door het smakelijke zonlicht, de neon van de reclames, het geroezemoes van de automobielen, en het geklikklak van wandelaars die voor hen opzij gingen.

- Heb je dan werkelijk geen plan? vroeg Drokasov. Ik bedoel, geen enkel plan?

Osja lachte luchtigjes.

- Je bent als mens op je best als je spontaan moet handelen.

- Misschien, zei Drokasov, maar ik vind het zo wonderlijk om helemaal geen... ik bedoel dus geen enkele...

Drokasov was verbaasd maar Dripinin was nog veel meer verbaasd. Opeens zonder enige voorbereiding, zonder plan, waar zijn maat zo bij zwoor, en dat met een totale onbekende! Dat de nieuweling bij de kennismaking niet eens de moeite nam om handen te schudden, verbaasde Dripinin ook. Het moet gezegd dat Dripinin een zich erg snel verbazend type was.

Bij het museum beval Osja dat de twee krachtig hun waffels moesten houden. Bij de kassa maakte Osja een grote scène. Drokasov kon het niet aanzien, het was zo strijdig met zijn idee dat je zo min mogelijk moest opvallen.

Osja koeioneerde de vrouwtjes van het museum zodanig dat er allerlei personeel op af kwam.

Drokasov kende ze allemaal en hun intieme details, hij had goed aan ze kunnen verdienen als waarzegger maar dat wilde hij niet. Het waren voor hem vaten met verhalen, levende homo sapiensen, wiens botten hij bij wijze van spreken door hun lichamen kon zien. Hij was ze als vrienden gaan beschouwen, wat natuurlijk de verkeerde invalshoek is voor een crimineel, maar zoals zo vaak is Drokasov een apart geval.

Toen al het personeel bij de kassa was verzameld, riep Osja:

- Ja, het is echt zo: we moeten de alarmen controleren, kom jongens.

Voordat de zeven kakelende dametjes iets gezamenlijks konden uitbrengen, was Osja al doorgelopen en koekeloerde in de eerste zaal achter een schilderij.

- Circumflex prima in orde, noteer dat, Piotr.

Drokasov schreef het echt op in zijn notitieboekje, zijn eigen realisme-regels indachtig houdend.

Ze holden naar het volgende zaaltje. De dametjes holden mee. Osja stopte zijn pink achter een doek en zei:

- Ah, de applicortex van de stuurgroep gaat half zeven en dat is maar 41 om 1603... een knoet van zilver... de stereocompressie is kostverloren... genetijding van een braljoen...

- Waar heeft u het over? riep een van de dames.

Osja was al in de volgende zaal en fluisterde tegen Drokasov.

- Waar hangt dat ding ook al weer?

- Volgende zaal.

- Hier is alles orde! zei Osja en het gezelschap begaf zich hollend naar het beroemde zaaltje.

Daar pronkte de dame met de hermelijn.

- Aha! riep Osja uit. Dit object moeten we testen op de perjeel-intreplectie-plus-verbinding.

- Testen? riepen diverse dametjes beangstigd uit.

- Natuurlijk, zei Osja. Staat in het contract, pagina elf, paragraaf zeventien. Pak het er maar bij.

Uiteraard gingen de dametjes tegen elkaar kakelen waar dat contract wel opgeborgen kon zijn.

Osja zei tegen Dripinin en Drokasov:

- Maak maar los jongens.

Hij keek op zijn horloge, die verduiveld mooie vinding van draaiende wijzers en cijfertjes in consequente volgorde.

- Waarom uitgerekend deze, piepte een dametje.

- Zou Pavel niet willen, piepte een van de andere dametjes.

- Zeker niet na al die rare kunstexperts van de laatste tijd, piepte een derde.

- Zal me een worst wezen, brulde Osja boven alles uit, bel mijn chef maar.

- Wat is zijn nummer dan? vroeg een van de dametjes attent maar Osja was al weer bezig met nieuwe onzin uitkramen.

- Detex 509, de helft van de twaalf zekertjes loopt stroef... schitterend vakwerk... ongetwijfeld Krasnojarsk 1988... die lui wisten nog wat alarmen maken was!

Hij floot tussen zijn tanden van bewondering.

Deze opmerking zaaide tweedracht tussen de zeven dametjes. Er waren er nu drie die hem geloofden en vier die hem niet geloofden. Loesja Peplinka, een forse en pittige tante van een jaar of zestig, deed het woord voor de ene groep, terwijl Ludmilla Krjowska, een forse en pittige tante van een jaar of zestig, voor de andere.

- Dit kan toch niet? riep Peplinka.

- Hoe weten we zeker dat die alarmen werken? wierp Krjowska uit. Heb jij ze wel eens horen afgaan?

- Omdat het alarm erop zit kan niemand het meenemen natuurlijk.

- Dus moeten we ze testen.

- We missen geen enkel werk! Dus het werkt!

- Misschien weten we er niets van omdat allemaal nepschilderijen zijn opgehangen.

- Wat weet jij daarvan, Ludmilla?

- Ik niks. Jij?

- Ik begin de kastekorten van onlangs te begrijpen.

- Leg eens uit dan, Loesja.

Het werd stil want intussen was Dripinin klaar met het demonteren en gaf het werk over aan Osja. Hij keek afwisselend naar de achterkant van het schilderij en naar de wand.

- Juist, mompelde hij, juist.

- Is het goed? sprak Ludmilla verheugd.

- Nee het is niet goed, zei Osja. De satupluctie correspondeert niet goed met de perjeelinterplex.

- En wat mag die onzin betekenen? vroeg Loesja Peplinka geïrriteerd.

- Stoor deze vakman toch niet, zei Ludmilla.

- Wie stoort wie? vroeg een dametje die het niet zo goed kon volgen.

- Volgens mij heb ik satupluctie laatst nog in een kruiswoordpuzzel gezien, riep een ander dametje.

- Die twee komen me bekend voor, zei een dametje.

- Die ene man ken ik volgens mij van een kroeg, zei het melancholische dametje opeens.

- Wat doe jij in kroegen? vroeg een dametje geïnteresseerd.

De dametjes kakelden weer allemaal zo door elkaar dat ze te laat merkten dat de drie al richting de uitgang liepen met het schilderij. Ze holden achter hen aan en Loesje Peplinka riep:

- Wat mag dit betekenen?

- Twijfelgeval, zei Osja.

- En dan?

- Moet in daglicht worden gezien.

- Da's uit den boze.

Osja haalde zijn schouders op.

- Doe slechts mijn werk, mvrou.

- Het kan toch echt niet, hield Loesje met kracht aan.

Osja hield zijn pas in en zei woedend:

- Weet u dan een ander middel dat kan controleren of de satupluctie van de perjeelinterplex zijn natuurlijke kleur terugkrijgt?

- Een soda-bad, riep een van de dametjes.

Men wilde haar uitlachen maar Osja zei ernstig:

- Kost te veel tijd. Bovendien lopen we het risico om het werk te beschadigen en dat wil niemand.

Ze liepen weer krachtig verder en de dametjes holden achter hem aan.

- Wat dan als dat geval zijn natuurlijke kleur heeft, vroeg Loesja, wat ziet u dan?

Osja stond stil en aldus ook zijn twee doekdragers.

- Kijk, ik heb een contract waarin staat dat ik de alarmen moet testen, niet dat ik een cursus moet geven aan domme gansjes. Ik begrijp dat u zich druk maakt om de waarde van dit schilderij maar ik doe dit werk al vijftien

jaar, het Nationaal Museum en het Grote Patriottische Museum ken ik van buiten en ik heb zelfs op de buitenafdeling van de Hermitage gezeten.

Niemand had ooit gehoord van een buitenafdeling van de Hermitage, maar men zweeg geïmponeerd de verdere route naar de uitgang. Daar zei Osja:

- Geeft u me een minuutje, ik heb een hekel aan pottenkijkers.
- Ja ja, zei Loesja, en dan rent u ervandoor.
- Wat denkt u, zei Osja na een diepe zucht, dat we dieven zijn?
- Je kunt nooit weten.
- Ik heb nog drie musea te doen vandaag.
- Ik ga mee of ik bel nu de politie.
- Nou ja, zei Osja na nog een zucht, het is uw feestje.

De dame genaamd Loesja liep mee naar buiten, daar sloeg Osja haar hoofd tegen de muur. Ze zakte in elkaar en maakte een gek gorgelend geluid.

De drie maakten dat ze wegkwamen met het doek.

Helaas blijft het hier voorlopig bij. Mocht u meer willen: laat dat de uitgevers weten, dan komen ze misschien op het idee om komedies een kans te geven...

De Satiricus.